

Sino metu,
kai mano tauta yra suspaudimo pavojuje,
nedera niekam rašyti meilės eileraščius.
Reikia akmens ir švino.
Arba eileraščių,
kurie trenkia kaip švinas.
Reikia rašyti taip, kad kiekvienas eileraštis
būtų tolygus akmeniu, priešu durytis —
tam anžnam mūsų priešui, kurio didžiulės
voros žengia kovos rikiuotėj Azijos stepėmis.
O, mano miela,
nereikia
nusiminimo ir ašarų.
Kraujai ir dūmai
tavo kartos atšėlės vandenio vietoje.
Kirčiai ir arklio kanopos paglostymo vietoje.
Bet amžinai tu keliesi gyventi iš naujo
turtum žolę, kurią suskaičius pavasario vėjas.

Mokslo ir kūrybos simpoziumo ekrane (V)

Dr. Adolfas Damušis

JURGIS JANUŠAITIS

I Mokslo ir kūrybos simpoziumą renkasi taipgi ir matematikai, fizikai ir chemikai. Jie posėdžiaus lapkričio mėn. 29 d. Midway House patalpose. Posėdžio metu matematikos sričiai vadovaus prof. dr. Arūnas Liulevičius, fizikos — prof. dr. Rimas Vaišnys ir chemijos — dr. Adolfas Damušis, kuris šių mokslo šakų posėdį ir organizuoja.

Dr. A. Damušis yra vyresniosios kartos atstovas. Gimęs 1908 m. Rusijoje ir išsimokslinęs nepriklausomoje Lietuvoje. Gimnaziją baigė 1928 m. Panevėžyje. 1934 m. Vytauto Didžiojo universitete, Kaune, baigia chemiją ir įgyja dipl. inž. chem. diplomą. Darbštus ir veržlus A. Damušis linksta į mokslinį pasaulį ir tęsia studijas, kol 1940 m. Vyt. Didžiojo universitete išsilikatu chemijos, apgynęs disertaciją "Aluminio geležies deginių įtaka į portlandcemento susitraukimą" gavo inžinerijos daktaro laipsnį. Tolimesnes studijas tęsė Berline — Charlottenburg, Tech. Hochschule, Mineralogisches Institut in Frankfurt A.M. ir Wayne State University, Detroit, Michigan. Be to lankė visą eilę atskirų seminarų ir įvairių sričių, įvairiuose JAV universitetuose.

Dr. A. Damušio mokslinė ir visuomeninė veikla plačiai reikšėsi dar nepriklausomoje Lietuvoje. Jis buvo mokslinio personalo narys Vyt. Didžiojo universitete, Technologijos fakulteto dekanu, Lietuvos žemės turtams tirti komiteto nariu, Valstybinio statybos medžiagų skyriaus patarėjas — konsultantas. Jis domėjosi Lietuvos pramonės plėtimosi, įvairių studijų ir buvo paruošęs Skirsnėmūnės ir Akmenės cemento fabriko projektus ir dalyvavo mūrinės Lietuvos planavimo darbuose.

Visuomeninė veikla reikšėsi ateitininkuose ir vadovavo mokslinių ir studentų ateitininkų sąjungoms. Okupacijai metais jungėsi ir rezistenciją, sėdėjęs kalėjimuose už patriotinę, lietuviškąją veiklą ir vokiečių tardytas, kalinamas kaip VLIKO narys, pagaliau laisvę išvydo, amerikiečiams išlaisvinus jį iš Bayreuto kalėjimo, Vokietijoje.

Atvykęs Ameriką, jis dirbo savo specialybėje, gilinoi ir technologijos mokslus ir atliko eilę mokslinių tyrimų bei užpatentavo daugiau kaip 20 savo išradimų JAV, Kanadoje, Anglijoje ir

Prancūzijoje. Yra paskelbęs stambų studijinių darbų mokslinėje literatūroje.

Dr. A. Damušį matome judrų ir energingą lietuviškoje veikloje. Ateitininkų federacijoje — vyr. vadas ir Tarybos pirmininkas, Liet. Fronto Bičiuliuose — vyr. Tarybos pirmininkas, jį randaime Amer. Liet. Katal. federacijoje, Liet. inž. arch. sąjungoje, Lietuvių Bendruomenėje ir kitur, kur tik šaukia lietuviškas reikalias. Jis vienas iš "Dainavos" stovyklos įsigijimo iniciatorių ir jos kūrėjų bei statytojų.

Gi grįžtant 1941 metus, dr. A. Damušis sutinkame kaip vieną iš sukilimo prieš okupantus rusų organizatorių ir vykdytojų.

Be gimtosios lietuvių kalbos, jis dar kalba anglų, rusų, vokiečių ir lenkų kalbomis.

Dr. A. Damušis nuoširdžiai sutiko ir šio mokslininkų suvažiavimo mintį ir teigia: "Amerikos L.B. Centro valdyba Mokslo

Dr. Adolfas Damušis

ir kūrybos simpoziumu atveria naujus, didelės svarbos plotus. Tai yra pastanga mūsų laisvės kovas labiau įprasinti ir sudaryti jai tvirtesnę pagrindą. Kiekvieno lietuvių mokslinio, kūrybinio laimėjimo tenka džiaugtis, tai vis vertingi indėliai į lietuvių tautos kultūros lobyną."

Tokiomis mintimis šis plataus masto visuomenininkas ir mokslininkas vyrras pasitinka ir artėjantį Mokslo ir kūrybos simpoziumą.

Prof. dr. Antanas Klimas

Su didele viltimi lietuvių visuomenė žvelgia į artėjantį Mokslo ir kūrybos simpoziumą, įvykiantį Padėkos dienos savaitgalį Chicagoje. Šio suvažiavimo programa plati, įvairi, apimanti įvairias mokslo sritis. Suvažiavimu gyvai domisi ir patys mokslininkai, jie aktyviai simpoziume dalyvaus, skaitydami iš savo sričių paskaitas ar dalyvaudami diskusijose. Šis suvažiavimas, reikia manyti, nebus bekrapius, bet priešingai labai gvingingas ir ateidžiai labai vertingas.

Lapkričio mėn. 28 d. Jaunimo centre iš ryto įvyksta viešas mokslinis posėdis — Lietuvių kalbotyros simpoziumas, kuriam vadovaus prof. dr. Antanas Klimas, gi šio klausimo nagrinėjime dalyvaus prof. dr. Antanas Klimas ir prof. dr. William Schmalstieg.

Šio simpoziumo vadovas prof. dr. Antanas Klimas lietuvių plačiai žinomas jau gerai pažįstamas iš jo veiklos Lietuvių Bendruomenėje, lietuviškoje spaudoje ir iš jo mokslinių darbų.

Prof. dr. A. Klimas gimė 1924 m. gruodžio dešimtojo, Priemės "Ziburo" gimnazijoje baigė 1941 m. Studijavo Vytauto Didžiojo (oficialiai tada vedin. Kauno) jo

universitete 1941-1943 m. Karo audra jį išblovė iš gimtosios žemės ir tremtį į čia, Vokietijoje. Pabaltijo universitete 1946-47 metais Klimas tęsia studijas. Pagaliau 1948 m. atkyla Ameriką ir studijas tęsia Pensilvanijos universitete, kur 1950 m. gauna magistro laipsnį iš germanistikos, o 1956 metais studijas apvairinuoja doktoratu, diplomini darbu apgindamas summa cum laude germanistiką ir kalbotyros.

Nuo 1950 m. iki 1957 m. prof. dr. A. Klimas dirbo, kaip vokiečių kalbos instruktorius, Pensilvanijos univ., o nuo 1957 m. dėsto kalbotyros Rochester N.Y. universitete, kaip to universiteto profesorius.

Priklausomai kelioms profesinėms kalbininkų organizacijoms, yra Lituanistikos instituto bei Lietuvių katalikų mokslo akademijos narys.

Prof. dr. A. Klimas puikus kalbėtojas, yra skaitęs daugiau kaip 100 paskaitų įvairiose vietose, įvairioms auditorijoms bei įvairioms temoms. Yra dalyvavęs Belgijoje, Amerikoje, Vokietijoje ir Rumunijoje mokslinėse suvažiavimuose. Parašė per 20 mokslinių straipsnių įvairiuose žurnaluose, daug knygų recenzij

Jonas Kuzmickis. Gailius, Anglijos lietuvių rašytojas. 9d. (sekmadienį) 2:30 v. popiet Anglijos Lietuvių klubo rengiamoje Anglijos lietuvių rašytojų kūrybos literatūrinėje popietėje. Rašytojas lig šiol yra išleidesis patrauklaus skaitymo prozos knygas: Susitikimas, Kartuvės, Kaip jis ją nužudė, Gundymai ir kit.

dalyvauja kartu su poetu Vladu Šlaitu lapkričio klubo rengiamoje Anglijos lietuvių rašytojų kūrybos patrauklaus skaitymo prozos knygas: Susitikimas, Kartuvės, Kaip jis ją nužudė, Gundymai ir kit.

Namuų poetas

(Atkelta iš 1 psl.)

čią Vladą Šlaitą apie save taip kalba:

Esu vienas
tačiau nesu vienišas.
Esu jokiai geresniam darbiui netinkamas,
tačiau nesijaučiu niekam nereikalingas...

Ar jis iš tikrųjų jokiai "geresniam darbiui" nėra tinkamas, tegalėtų rimčiau spręsti jo bendradarbiai ir gal vėliau rinkiniai (rašantysis drįsta tuo suabejoti), bet aplamai su šiomis dienoraštinėmis eilutėmis, matyt, sutiks dauguma jo bendradarbių ir kiti Lietuvių Namų įnamiai — jojo kaimynai. Vladas Šlaitas iš tikrųjų yra vienas, ir niekas, tur būt, neįsivaizduoja, kad jis būtų "niekam nereikalingas".

Sunku būtų įsivaizduoti mažiau kariškos asmenybės, kaip Vlodo Šlaito, tačiau jo žingsnių

aidas visuomet yra kariškai ritmingas. Gal jis niekada nenešioja minkštapadžių batų, gal užkulnius net pakasto metalinėmis pasagėlėmis, bet Lietuvių Namų laiptais ir koridoriais ritmingai aidinčius Šlaito žingsnius iš tolo išgirsti. Pasigirsta jo žingsnių kaukšėjimas, priartėja ir... paprastai vėl nutolsta. Įeina kartais į televizijos kambarį, kur į žydrij ekrane spoko kelios poros jo kaimynų akių, pastovi gal minutę ir išeina. Ritmingai pražingsniuoją pro klubo svetainę, baro pusėn nė nežvilgtelėdamas.

Taip, jis vienas, bet toli gražu nėra nedraugiškas. Susitikęs visuomet šiltai pasveikins, o pamatęs ilgesnį laiką neregėtą pažįstamą, sustos, prieis, prirems savo draugiškos, nuoširdžios akimis ir būtinai įsiūlys čia pat prie lietuviško baro išgeriti vieną kitą stiklėlį. Jo primygtinio vaišingumo atsakyti be-

veik neįmanoma, bet ir atsilyginti jam nėra paprasta: Vladas Šlaitas alkoholio negeria. Nė lašelio. O tą vaišingumą gal galima ir šiomis jo paties eilutėmis paaiškinti:

ukmergiškis dangus
sviesią vasaros naktį
man įdėjo širdin didžiai platų
aukštaičio mostą

Žiūrint per Atlantą, kartais nelengva susigaudyti Chicago lietuvių veiklos plonybėse. Ir Chicagoje veikiančių Anglijos lietuvių klubų veikla iš čia ne taip lengvai išnarpiojama. Buvę Anglijos lietuviai, Chicagoje įsikūrę, įsteigė savo klubą. Vėliau įsteigtas buvo ir kitas toks pat klubas. Tačiau ir pirmasis nenustojo veikęs. Vadinas, Anglijos lietuvių klubų Chicagoje yra jau du, arba bent pusantro... Padėtis, be abejo, susipainiojusi, bet Anglijos Lietuvių klubas Chicagoje, kuriam pirmininkauja L. Venckus, vis dėlto atlieka pagirtiną, sveikintiną ir džiugų kultūrinio bendradarbiavimo darbą.

Tas kultūrinis bendradarbiavimas — tarp Anglijos ir Amerikos lietuvių. O Chicago Anglijos lietuvių klubas tokį bendradarbiavimą skatina ne tuščiais plepalais ir gražbylyste, bet visiškai konkrečiais doleriais apskaičiuojamais darbais. Štai, šį pavasarį tas klubas paskyrė tris stipendijas Anglijos lietuvių jaunimui neakivaizdinio būdu studijuoti Chicagoje. Pedagoginio lituanistikos institute. Turint

DR. ANNA BALIUNAS
AKIŲ AUŠU NOSIES IR GERKLIO LIGOS
PRITAIKO AKINIUS
2538 West 63rd Street
Val: kasdien 10-12 val. ir 7-9 v. vak. Šeštadienis 10-11 val. Trečiadienį uždaryta. Ligoniai priimami su siurtais.
Ofiso telefonas: PR 8-3229
Rez. telef. WAlbrook 5-5076

DR. K. G. BALUKAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS, GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building) Tel. LU 5-6448
Pirma liguonų pagal susitarimą, jei neatliepia, skambinti 374-8012

DR. C. K. BOBELIS
Inkstų ir šlapimo takų chirurgija
Tel. 695-0533 — Elgin
425 No. Liberty Street
Route 25, Elgin, Illinois

DR. VL. BLAŽYS
PLAUCIŲ IR VIDAUS LIGOS
2801 West 63rd Street
Kampas 63-010 ir California
Val: kasdien nuo 9-11 val. vak. Šeštadienis 2-4 val. Trečiadienį ir kitu laiku pagal sutartį
Ofiso telefonas: 476-4042
Rez. tel. WAlbrook 5-3048

DR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Val: pirm., ketv. 1-4, vakare 7-9, antr., penktadienį 1-4, trečiadienį uždaryta.

omenyje, kad Britanijoje lituanistinio švietimo realioji padėtis laikytina maždaug apgailėtina, toks klubo "platus mostas" yra itin sveikintinas, įžvalgas ir labai reikalingas.

Be to, Chicago Anglijos lietuvių klubas lapkričio mėn. 9 d. rengia ir literatūros vakarą, kurio programai atlikti "išsirašo" du Anglijoje gyvenančius lietuvių rašytojus. Toks literatūrinis "išsirašymas" iš tiesų juk pareikalaus nemažų lėšų, keturženkliais skaičiais išreiškiamų, kurie liudija, kad Klubas savo veiklos tikrai neapriboja vien tik skambiais šūkais. Klubas kviečiami Chicago vyksta du Anglijos lietuvių literatai: kun. J. Kuzmickis (Jonas Gailius) ir poetas Vladas Šlaitas. Į Chicago išskrisiantis lapkričio 8 d.

lais (Jonas Gailius) ir poetas Vladas Šlaitas. Į Chicago išskrisiantis lapkričio 8 d.

Vladas Šlaitas gimė 1920 m. rugsėjo 2 d. Rusijoje, tačiau savo gimtuoju miestu jis laiko Ukmergę, kuri jo prisiminimuose neatskiriamai susijusi su vaikyste, kur jis baigė gimnaziją, kur jis, taip sakant, į vyrus išėjo. Eiliuodamas apie savo gimtojo miesto dangų, poetas Vladas Šlaitas rašo.

ukmergiškis dangus
buvo tūkstantį kartų platesnis
už mano gyvenimą.
(Nukelta į 4 pusl.)

Ofiso tel. HE 4-5758
DR. M. BUDRYS
ALERGIJA
2751 West 51st Street
Valandos: antradienį, penktadienį 2-9 v. Šeštadienį 10-11 v. Ligoniai priimami pagal susitarimą

Dr. Ant. Rudoko kabinetai perėmė optometristas
DR. EDMUND E. CIARA
2709 W. 51st Street
Tel. — GR 6-2400
Val pagal susitarimą: Pirmad. ir ketv. 1-4 ir 7-9; antr. ir penktadienį 10-4; šeštadienį 10-2 val.

Ofs. 735-4477. Rez. PR 8-6960
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR EMOCIJŲ LIGOS
Crawford Medical Building
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

Rez. Tel. GI 8-0873
DR. W. M. EISIN-EISINAS
Akuserija ir moterų ligos
Ginekologinė Chirurgija
6132 S. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neatliepia, skambinti: MI 3-0001.

Ofiso tel. PR 8-2220. PProspect 8-9081
DR. JANINA JAKSEVICIUS
J O K S A
VAIKŲ LIGOS
2656 West 63rd Street
Pirmad., antr., ketvirt. ir penktadienį 12 iki 3 val. ir nuo 5 iki 8 v. vak. Šeštadienį nuo 1 iki 4 val.

Ofs. PR 6-6022. Rez. PR 8-6960
DR. E. JATULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika
2815 W. 71st Street
Ofiso val. kasdien nuo 7 iki 9 v. vak. antr. nuo 9 iki 12 val. arba susitarimu.

Ofs. PO 7-6000. Rez. GA 3-7778
DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 W. 63rd Street
Val: kasdien nuo 1-4 p.p. ir 6 iki 8 val. Trečiadienį ir šeštadienį uždaryta

Ofiso ir buto tel. Olympic 2-1381
DR. F. V. KAUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1407 So. 49th Court, Cicero
Val. kasdien 10-12 ir 4-7. Trečiadienį ir šeštadienį tik susitarimu.

Tel. — RELiance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
(Lietuviai gydytojas)
3925 West 59th Street
Val: pirmad., antr., ketvirt. ir penktadienį nuo 9-11 val. ir nuo 1-4 val. vak. Šeštadienį 12-13 val. p. p. Trečiadienį uždaryta.

Tel. ofiso ir buto Olympic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4938 W. 15th St., Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak. Šeštadienį 12 iki 4 popiet.

DR. IRENA KURAS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
KODIKIŲ IR VAIKŲ LIGŲ SPECIALISTE
MEDICAL BUILDING
7156 South Western Avenue
Pirmad., antr., ketvirt. ir penktadienį nuo 11 iki 1 val. p. p. ir nuo 6-8 val. vakare. Trečiadienį, nuo 11 val. ryto iki 1 val. p.p. Šeštadienį 11 val. ryto iki 1 val. p.p.
Ofiso telefonas: HE 7-1108
Rez. tel. 328-2919

DR. MARIJA LINAS
AKUSERIJA MOTERŲ LIGOS
2817 West 71st Street
Tel. HE 6-3545
(Ofiso ir rezidencijos)
Valandos pagal susitarimą

Ofiso tel. PR 8-7773. Rez. PR 6-4732
DR. A. MACIUNAS
CHIRURGAS
2853 West 63rd Street
Valandos: pirmad., ketv. 9-5 val. antr., trečiadienį ir penktadienį 1-4 val. Trečiadienį ir penktadienį uždaryta.

Platinkite "Draugą".

Ofiso HE 4-1818. Rez. PR 6-9301
DR. J. MESKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė vidaus ligos
2454 West 71st Street
(71-oje ir Campbell Ave. kampas)
Val. kasdien 9-11 ryto ir 4-8 v. vak. Šeštadienį 9 v. vak. — 2 v. popiet.

DR. FRANK PLECKAS
OPTOMETRISTAS
Kalba lietuviškai
NAUJOJ VIETŲ
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "contact lenses".
Val. pagal susitarimą. Uždaryta trečiadienį.

DR. A. PUSTELNIKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPEC. VIDAUS LIGOS
Tel. Ofiso PR 6-7800; Namų 925-7091
5159 So. Damen Avenue
Valandos tik pagal susitarimą. Trečiadienį uždaryta.

Tel. — 423-2660
DR. E. RINGUS
RENTGENOLOGAS
9760 So. Kedzie Avenue
Val. pirmad., antr., ketvirt. ir penktadienį 8 v. r. iki 9 v. vak. Trečiadienį, šeštadienį 8 v. r. iki 3 v. popiet.

DR. ZIGMAS RUDAITIS
SPEC. ORTHOPEDIJOS LIGOS
2745 West 69th Street
(Tel. 737-2290 ofiso ir rezidencijos)
Pirma liguonų tiksliai susitarus — (By appointment)

DR. LEONAS SEIBUTIS
Inkstų, Pūslės ir Prostato Chirurgija
Ofisas 2454 W. 71st Street
Val: antr., nuo 2-5 popiet. ketvirtadienį nuo 6-8 vakarų.
Ofiso telefonas: 776-2880
Rezid. telefonas: 448-5543

DR. ALDONA ŠIMKUS
AKIŲ LIGOS IR CHIRURGIJA
PRITAIKO AKINIUS
15542 So. Cicero, Oak Forest, Ill.
Kabineto tel. 687-2020
Namų tel. 839-1071
Vizitai pagal susitarimą

DR. J. J. SIMONAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Adresas: 4255 W. 63rd Street
Ofiso tel. RELiance 5-4410
Rez. GRovell 6-0617
Valandos: pirm. ir ketv. nuo 12 val. iki 2 val. p.p. ir nuo 7 iki 8 v. vak. antr. ir penktadienį nuo 12 iki 2 val. p.p. ir vakarais pagal susitarimą.

DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir chirurgija
Ofiso 2750 W. 71st Street
Telefonas — 925-8396
Valandos: 2-3 v. vak. penktadienį 10-12 v. r. 2-8 v. vak. Šeštadienį 1-4 v. vak. Sekmadienį ir trečiadienį uždaryta. Rezid. tel. WA 5-3099

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
BENDRA PRAKTIKA IR MOTERŲ LIGOS
Ofisas ir rez. 2652 W. 59th St.
Tel. PProspect 8-1223
Ofiso val: Pirm., antr., trečiadienį ir penktadienį 2 iki 4 val. ir nuo 6 iki 8 v. vak. Šeštadienį 2-4 val. popiet ir kitu laiku pagal susitarimą.

Of. Tel. HE 4-2123. Namų GI 8-6195
DR. V. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Pirminė liguonų tik susitarus
Val. 2-4 p. p. ir 6-8 val. vak. Trečiadienį ir šeštadienį uždaryta.

Tel. PProspect 6-9400
DR. ONA VASKEVICIUS
(VASKAS)
GYDYTOJA IR CHIRURGE
6648 So. Albany Avenue
Val: pirm., antr., ketv. 9-5 val. vak. penktadienį ir šeštadienį 2-4 popiet ir kitu laiku pagal susitarimą

Tel. ofiso PR 6-6446, rez. HE 4-3150
DR. F. C. WINSKUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3107 West 71st Street
Val: 2 iki 4 v. p. ir 7 iki 8 v. vak. Trečiadienį ir šeštadienį pagal susitarimą

Ofiso tel. 767-2141. Namų 636-4850
DR. PETRAS ZLOBAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6449 So. Pulaski Road
Val: pirmad., antr., penktadienį 1-4 ir 7-9 v. vak. ketvirt. 6-8 v. vakare. Šeštadienį 11-4 val. vakare.

Prof. dr. Antanas Klimas

(Nukelta į 6 psl.)

Tauta, rašytojas ir veikalas

J. VAICIŪNIENĖ

PRAEITIS LIETUVIŲ RAŠYTOJŲ LYGIAGREIČIŲ

J. Gliuda, grįžtelėjęs į Romą, naujų carų laikus Lietuvoje, lyg gindamas nuo čia per didelio patriotizmo, guodžiasi carų laikų lietuvių raštija.

Girdi, "Lietuvai kylant, kada, atrodo, buvo dėkingiausia dirba atskleisti ura patriotiką raštijoje, tu motyvų mes nerandame nei Vaizgante, nei Zemaiteje, nei ankstyvame Seiniuje. Bet jie, rašytojai, mums sukūrė literatūrą. Kitaip jie liktų pamfletų rašytojai".

Jeigu to meto tenai rašytojų literatūra ir nebūtų buvusi ne tik "ura", bet ir ne "ura" patriotiška, gerai supinama kodėl.

Nors anas laikotarpis ir buvo dvasinio pakilimo, kai kurie rašytojai poetai matė pavasarį, einantį Karpatų kalnais. O kas tuo tarpu realiai buvo Lietuvoje? "Neleidžia erelis suspaudęs sparnais". Ar mums atrodo, kad ano, sutiškimo, dvasinio kilimo laikotarpio konkrečios aplinkybės yra buvusios palankesnės už dabartines čia laisvame pasaulyje kurti patriotinę literatūrą? Dabartinės čia aplinkybės ar labiau slopinamos mūsų rašytojų tautinę dvasią?

Nekalbant apie ano meto kečius dešimtmečio spaudos draudimą, nors ji 1904 m. po ilgų herojiškų kovų leista, bet geležinė cenzūra nebūtų praleidusi literatūros su kuo nors neprisidengtais tautiniais patriotiniais herojais. Tik atsiminkime, kokias užtvanas tuo besirūpinantieji turėdavo perkopti, kol gaudavo leidimą išleisti (su įrašymu cenzūros leista) lietuvišką knygą ar suvaidinti kokią komediją. Per vaidinimą sėdėdavo žandaras. Už įtariamą žodį lydėdavo pabaudos.

Tokia buvo tada dėkinga dirva atskleisti "ura" patriotizmą... Vaizgantas su savo Pragiedruoliais, pabaigtais rašyti, karui baigiantis ir Lietuvos laisvei įvyčiojant, pakeliui į Lietuvą, Švedijoje, argi būtų galėjęs pasirodyti carų valdomoje Lietuvoje?

Po Liublino unijos lenkų "kultūros" užnašų, po šimto dvidešimties rusų prispauždo tautinių sutemų mietą, nepriklausomybę atgavus, kai kurių rašytojų tautinė patriotinė sąvoka galėjo būti ne visiškai įsisavinta ir aiški.

To meto net ne visiems politikams, nei šiaip laisvės kovotojams nėra buvusi visiškai aiški ar net būtina nepriklausomybė. Tik atsiminkime Vilniaus seimą!

Dabar mes, remdamiesi buvusios atkurtos Lietuvos nepriklausomybės laikotarpiu, savo istoriją mezgame, rodos, ne su Romonovų pabaiga ir ne su stalinine okupacija, sustabdžiusia nepriklausomybės eigą ir vėl pavergusia tautą; bet, okupacijos nepripažindami, mezgame su herojiskai atsikūrusios Lietuvos pasaulio pripažintu faktu ir teise ir tolimesne nepriklausomybės eigą. Tad dabar mūsų tautiškumas virsur, tuo labiau kūryboje, turėtų būti aiškesnis, konkretnesnis.

Vispusiškai apibūdinti, kodėl nėra patriotinių motyvų ne tik ankstyvesniuose Seiniuose (jo ir literatūrinė pavarde nelietuviška) raštuose ir daugiau kieno, čia tuo tarpu nenoriu. Bet ir iš čia pamirėto laikotarpio turėtų būti aišku. Tik neaišku, kodėl J. Gliuda, minėjęs Seinių, nepaminė kilimo laikotarpio tautinių rašytojų — istorinės apsakos, vargu iki šiol prilygtos, Pietario "Algimanto" Lindės Dobilo neblogio romano "Blūdo", Lazdynų Pelėdos "Klaidos", iškėlusios tautos klaidas, pasmer-

kusios mišrias sutuoktuves, parodančios jų klaidas pasekmes; Satrijos Raganos, vedžiojančios skaitytoją po "Senąjį dvarą"...

Dėl Zemaiteis ir Vaizganto, Dieve duok, kad mūsų rašytojai, realiai išgyvenusieji nepriklausomybės laikotarpį, pirmąjį bolševikmetį, hitlerinę okupaciją, pagal savo išsimokslinimą, tautinį ūgį, turimą laisvą tokią patriotišką literatūrą, kaip anie du, čia kurtų! Zemaiteis "Rudens vakaras" (Piršlybos) savo dvasia, jos apraiškomis, kvapu — to Lietuvos laikotarpio gyvas kaimo vaizdas, o nepriklausomai Lietuvai — pirmieji tautiniai daigai. Su pritaikintu vaidinti "Rudens vakarų" bene Jaunimo teatras yra apvažinėjęs didesniąsias Lietuvos vietas. O kurios tautos žmonės, Marti, Petras Kūrmelis... patys su savimi, vieta ir gyvenimo būdu?

Vaizganto Taučiuvienė yra senosios prieškrikščioniškos Lietuvos, sumišusios su krikščionyste lyg kokia Zemyna. O rimoriai žaltvykščiai su po visą kraštą įteigtomis "filijomis" lietuviškų raštų "nuodų maskoliams, kaip yra nuodų pelėms"! (Pragiedruoliai III t., psl. 161) O visokio amžiaus, luomo, lyties knygnešiai, krepšiais ir kitokiais būdais išnešiojantieji lietuviškus, mirtinai uždraustus raštus, tuos nuodus, ar nėra tautiniai herojai? Kokie herojai, jei ne tautiniai, burzdučiai, imetę į Tosinės liūną anstolį Aggiejevą, lietuviškai tariamą Vagėją! Ar ne tautiniai herojai išstremtieji į "Siberiją" gintautai, šešiavilkiai, daratos!?

Vaizgantas, pats būdamas tyras socialinio ir tautinio gyvenimo herojus, Lietuvos žemės ir jos dvasios antspaudas, nei su savo sukurtais žmonėmis, nei pats lietuviškumo keliu neturėjo kur toliau eiti. Palikęs savo namų višiemis lietuviams atvirus duris ir savo knygų atverstus lapus, Lietuvas ateities viziją, išėjo. Jo išleistuvės buvo visi, "tik nebuvo Vaizganto".

Kaip tamsyje žiburiu ir akis plieskia Sruogos, Krėvės literatūros veikaluose tautiniai herojai... Krėvė pats sakė, kad jis pasuko tautinę literatūrą kurti, pradedant legendomis "Senų žmonių padavimais", "Šiaudine pastoge"... kitų tautų rašytojų pavyzdžiais, nelyginant kaip ir vyskupą Baroną...

Nepaprastai galais pirštų, arba visai savos žemės nesiekdami, nei pro Baroną "Anykščių Šilėnį", nei pro Maironį, suprastą jaunimo ir giliai išmigusį tautos samonę ir širdį.

Pripažindami Zemaiteis, Vaizganto tautinius kūrinius tikrąja literatūra, ne pamfletais, savaimi pripažįstame ir kitų talentingų rašytojų literatūriškai parašytus tautinius kūrinius tikrąja literatūra.

Ar pripažintieji ir pripažįstamieji rašydami turėjo kokią idėją? Ar jie žinojo ir norėjo ką pasakyti? Ko siekė? Ar iš viso ko siekė? Ar rašė tik dėl paties rašymo, kaip vaikas žaidžia tik dėl paties žaidimo! Man išeina, kad turėjo. Ne vienas yra pats sakę-

Dėmės šviesioje Vaizganto kūryboje

(Atkelta iš 3 psl.)

negrėsė, bet čia neretai vaikai kentėjo dėl tėvų užkietėjimo siaurose pažiūrose. Vieną toki skaudų ir tamsų atvejį Vaizgantas pavaizdavo "Išgamos" apyskaitėje (1929 m.). Ten rašytojas parodo, kaip ūkininkas Pečiūra su-

Pranas Baltuonis. Pegasiška dinamika (medžio šaknų skulptūra) (Skulptoriaus darbų paroda šiandien ir rytoj (lapkričio 1—2 d.) vyks-ta Jaunimo centro didžiojoje salėje, Chicagoj.)

Namų poetas

(Atkelta iš 2 psl.)

šiuo, matyt, išreikšdamas, kad tuo, kuo jis yra, jis jau tapo ten, namie, Lietuvoje, po ukmergiskų dangumi.

Vlado Šlaito kelias iš Ukmergės iki londoniškų Lietuvių Namų iš tikrųjų gana banalus, neišsiskiriantis nuo daugelio kitų jo kartos lietuvių, atsidūrusių svetur. Baigęs gimnaziją ir mokytojų kursų, mokytojavo Tauragėje, vokiečių okupacijos metais tarnavo Ukmergės miesto savivaldybėje, pagaliau neišvengęs totalinio karo replių, 1945 m., karui

pasibaigus, išvirto D.P. stovyklų įnamiu Vakarų Vokietijoje.

Išsikūrus Anglijoje, Manchesteryje dirbo tekstilės fabrikuose, vėliau persikėlė į Londoną, kur duona kasdieninę pelnę tarnaudamas ligoninėje. Iš dykūnės buties nykumos išsiveržti Vladas Šlaitas pabandė prieš dešimtį metų. 1959 m. Vliko Vykdomoji taryba jį išsikvietė į Vakarų Vokietijos miestelį Reutlingeną redaguoti "Eltos informaciją" biuletenio.

Žinia, stipriausieji mūsų rašytojai kadaise yra redagavę Eltos biuletenius, sakykime, ir poetas

sis, jog pagrindinę mintį (deklaraciją) nesiojėsis ir ja gyvenęs metų metais. Idėja iš visų mūsų žodžio kūrėjų daiktiskiausiai pasakęs Maironis: "Idėjos, jei didžios, nemiršta kaip žmonės". Todėl "Prikelkim darbus Gedimino tėvyne". Priminkime Vytauto Didžiojo ribas... Šio tikslas pasiekus, visa kita bus pridėta.

J. Gliudos minimas neliteratūrinio veikalo pavyzdys "Tiesiu keliu", yra kraštutinis, atsitiktinis. Ne už tai jis neliteratūrinis, kad tendencingas, sprendžias kokią problemą ar siūlas doktriną, bet už tai, kad parašytas ne rašytoju, o publicisto, politiko, valstybininko — vyskupo atsakymais į kunigo parašytą romaną "Altorių Šešėly". O tas "Altorių Šešėly" parašytas be jokios iš šalies prievartos, paties laisva valia. Pro "Altorių Šešėly" sugebėtų praeiti tik tendencingas kritikas, nepastebėjęs kūrinio žiburiuojančios tendencijos, problemos sprendimo: "Ar kunigas, ar poetas". To laiko lietuviškos būties, šiame romane atskleistos, gana kūriniui būti lietuvišku. Tačiau nei dėl sprendžiamos problemos, nei dėl lietuviškumo jis nepapras-

tytas pasislinkti iš literatūros veikalo.

Tada ne literatūros veikalų tautiškumas ir tautiniai herojai yra šmėkla, pastojanti veikalui kelią į tikrąją literatūrą ir į jos pasaulinę adoraciją, bet kas kita.

Apie Vaizganto raštuose neatskleistą patriotizmą (pridėkim ir kitus to kilimo laikotarpio rašytojus) toks žodis bene tik vieno J. Gliudos. Nors jo balsas ir didelis, vis dėlto nebūtų, jo pasirinkta tiesa tarant, nei tautos, nei Dievo balsas.

Bet vis dėlto toks balsas yra džiuginantis, nes pripažįsta, kad dabartinių mūsų rašytojų tautinė kūrybinė samonė, ano kilimo laikotarpio įžiebta, nepriklausomybės kurstyta... — yra ir turėtų būti tirštesnė, derlingesnė už vaizgantinio laikotarpio tautinę samonę.

O Lenino-Stalino piautuvu ir kūju dabartinis Lietuvos žlugdomasis laikotarpis, kova dėl išsilavinimo, einanti tais pačiais Karpatų kalnais ir dar plačiau — ar neturi būti laikotarpis galingsnio dvasinio pakilimo ir "dėkingesnis" čia kurti patriotinę literatūrą!!!

(Bus daugiau)

žlugdė savo sūnų Feliksą tik todėl, kad šis yra kitoks negu visi vaikai — nelabai mėgsta žemės ūkio darbų, arba juos atlikdamas svaioja ir nuklysta mintimis. Iš jo gal būtų išėjęs rašytojas ar dailininkas, tuo tarpu tėvas Feliksas užsisvajojimų negaledavo pakęsti, už tai jį mušdavo ir plūsdavo išgama, kol jaunuolis pradėjo girtuokliuoti, tapo valkata ir vagim. Jis buvo užmuštas tolimesio parapijoje, nes buvęs užtiktas vagiant arklį, šitoki liūdą atvejį pasakodamas, Vaizgantas nebemoka nė doriai nusišypsoti. (Bus daugiau)

Henrikas Radauskas dar Kaune, bet Vliko leidžiamą "Eltos informaciją" redakcijoje kažkur Svabijos užkampyje poetas Vladas Šlaitas nepritapo. "Ne man žurnalizmas", jis pats abejingai paaiškina.

— Rašyti pradėjau pirmoje antroje gimnazijos klasėje, — pasakoja Vladas Šlaitas. — Pats žinau, ko tokie gimnazistiški rašiniai verti. Kai esi jaunas, vis juk nori būti kažkokiu herojumi, o anų laikų gimnazistams ir poetai buvo herojai. Putinas, Brazdžionis, Aistis buvo mano gimnazistiškų dienų herojai, o didžiulį įspūdį man, be to, darė Donelaitis, Maironis.

— Vis klausiu, kaip aš pradėjau rašyti, kaip susiradau savąjį poetišką dikciją, — aiškina V. Šlaitas. — Aš nežinau! Iš mažens laisvai kalbėjau rusiškai, skaičiau ir jų literatūros klasikus. Puškins, Lermontovas ir kiti man patiko, bet didesnio išliekančio įspūdžio taip ir nepaliko. Bet gimnazijos laikais "suradau" kitą didžiulę poetinės jėgos knygą — Šv. Raštą, ypač Senąjį Testamentą. Iki šios dienos jaučiu, kad didesnio įspūdžio jokia kita knyga man nėra padariusi.

— Matai, vaikystėje buvau auklėjamas grynai bedieviškai, visiškai ateistinėje dvasioje, — tęsia V. Šlaitas. — Tai buvo mano tėvo įtaka ir valia. Tačiau, kai buvau 12 metų amžiaus, mano tėvą ištiko didžiulė tragedija. Tai buvo baisus smūgis ir sukrėtimas mano gyvenime, ir aš tada pats susiradau atramą ir tikėjimą.

— Proza ne man, — trumpai drūtai akivaizdų klausimą nukerta V. Šlaitas. — Rašyti grozinę prozą reikia atsidėjimo ir ištvermės, o aš, matyt, iš prigimties tingintis, — pusiau rimtai, pusiau juokais jis aiškina. — Pagaliau ir mano eilėraščių recenzentai ne kartą prikaičiojo proziškumą...

— Dar Lietuvoje man vis knietėjo ir norėjosi rašyti laisvai, paprastai, bet eilėdaros taisyklės, griežti ritmo, rimo, pėdų skaičiaus reikalavimai buvo taip įsitvirtinę mūsų poezijoje, kad, jaunas būdamas, tik svajodavau apie formos laisvę. Bet ir Putinas yra sukūręs puikių posmų baltomis eilėmis, o nieko gražesnio poezijoje iki šiol nesu radęs, kaip mūsų tautosaka, ypač mūsų liaudies raudas, kuriose taisyklėmis sukaustytos eilėdaros juk nė su žiburiu nerasi.

— Vėliau artimiau susipažinau ir su Vakarų poezija, — pasakoja Vladas Šlaitas. — Nežinau, ar aš iš jos ko nors išmo-

kau. Tiesa, tokie poetai kaip T. S. Eliot ir Pablo Neruda man paliko didelį įspūdį, jį įtaiga yra didžiulė, bet nemanau, kad jie paliko kokių nors pėdsakų mano eilėraščiuose.

Pirmas Vlado Šlaito eilėraštukas buvo išspausdintas nepriklausomoj Lietuvojėjusiam vaikų laikraštyje "Šaltinėlyje". Ir pirmąjį honorarą už savo poeziją Vladas Šlaitas pelnė dar gimnazistu būdamas. Kaune anuomet ėjo toks gana puošnus moksleivių mėnesinis žurnalas "Mokslas Dienos", kurio redakcija buvo įsikūrusi Pažangos Rūmuose Kaune. Žurnalą redagavo Leonas Kuodys, "Aušros" berniukų gimnazijos lietuvių kalbos mokytojas, kuris už "Mokslas Dienos" išspausdintą Vlado Šlaito eilėraščių ir atsiuntė jam, berods, 10 litų honorarą. Tą pirmąjį honorarą poetas ir šiandien dar beveik su nuostaba prisimena.

Platensės visuomenės dėmesį savo poezija V. Šlaitas atkreipė tepradėjo po Antrojo pasaulinio karo, atsidūręs D.P. stovyklose Vokietijoje. Jis vis dažniau spausdinosi stovyklinuose lietuvių pabėgėlių laikraščiuose ir žurnaluose, o jo savitas, naujas, perdėm šlaitiškas braižas bematant sudomino skaitytojus. Pirmoji Vlado Šlaito poezijos knyga "Žmogiškosios psalmės" išėjo Vakarų Vokietijos Detmoldėje 1949 m. O po dešimties metų jis iš tiesų jau tapo poetu-laureatu, gavęs Lietuvos rašytojų draugijos metinę premiją. Paskutinįją, jau septintąją, jo poezijos knygą "Agonų gaisrą" dabar išleidžia "Ateities" leidykla Amerikoje. Gal ir neatitiktinai tituliname knygos eilėraštyje yra įsikūnijęs visas tas gerasis nepakartojamas šlaitiškumas:

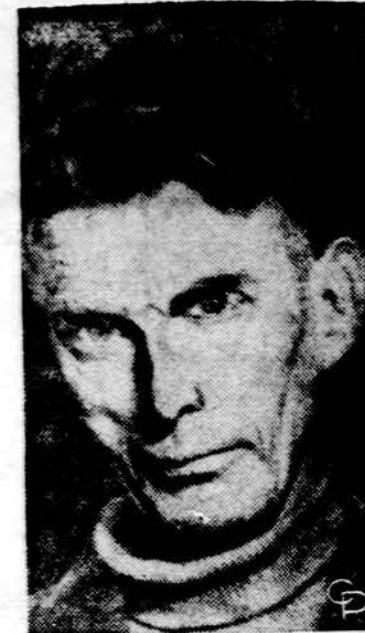
Tos agonėlės perdegė ir dingo.
Bet širdy
paliko vasaros graudus prisiminimas:
agonos supasi,
ir vasaros dangų
liepsnoja didelis agonų gaisras.

Paklaustas, koks gi buvo šito eilėraščio akstinas, kas jį paskatino parašyti, Vladas Šlaitas kažkaip nenoromis ir susimąstęs tarė:

— Prisiminiau kadaise Lietuvoje matytą agonų lauką ir parašiau. Juk mes visą laiką vaikstom tarp daiktų, kurie visi yra savos rūšies šifras. O mes vaikstom ir ieškom mislės rakto...

Sėdim klučiame Vlado Šlaito kambarėlyje, rūkome, ir jis atsi-vertia storą kietais viršeliais sąsiuvinį, kuriame dailia kaligrafiška rašyena prirašyta apščiail eilėraščių. Tai naujausieji, dar nespausdinti.

— Ak, kritikai man prikaičio-

Rašytojas - dramaturgas Samuel Beckett, garsiosios Nobelio literatūros premijos 1969 metų laureatas. Tiek literatūrai, tiek ir kitoms mokslo sritims Nobelio premijas kasmet paskiria Švedijos akademija. Premijos dydis šiemet — \$72,000. Beckett yra 63 metų Dubline gimęs airis, bet jau 30 metų (kai ir kadaise mūsų Oskaras Milašius) išgyvenęs Paryžiuje ir rašęs prancūziškai. Jo vardą literatūros pasaulyje labiausiai iškle scenai sukurti, palyginti neilgi, veikalai, jau šiuo metu laikomi klasikais abstrudo teatro pavyzdžiais, kaip "En attendant Godot" ir kit. Prisimintina, kad ir Chicago lietuvių septyniame 1965 metais buvo pastatyta taipgi savaip ryškūs Becketto kūrinys "Paskutinis Krappo įrašas", kur Krappo rolę išpūdingai suvaidino aktorius Jonas Kelečius.

ja, kad nesu pakankamai atrankus. O paskutiniai knygai galėjau daugiau kaip šimtą eilėraščių pasiūti, bet nesiunčiau. Jie man atrodė nepakankamai geri. Stabtelai, pagalvoja ir tęsia Vladas Šlaitas:

— Dabar lankysiuos Amerikoje, rodos, dviejose literatūros vakaruose teks savo eilėraščius skaityti, bet prisipažinsiu, kad be jokio noro važiuoju Amerikon. To turistinio smalsumo jau neburiu. Tesidžiaugiu, kad turėsiu progos susitikti ir asmeniškai susipažinti su daug gerų žmonių ir plunksnos draugų.

Ir poetas Vladas Šlaitas užverčia storą juodais aplankais sąsiuvinį su paskutiniaisiais eilėraščiais. O kitą sekmadienį (lapkričio 9 d.) poetas jau girdės mūsų literatūros bičiuliai Jaunimo centre, Chicagoje, beskaitantį savo poeziją Anglijos lietuvių klubo rengiamam literatūros vakare, kurin drauge su Vladu Šlaitu dar atvažiuoja ir rašytojas J. Kuzmickis—Gailius.

WAGNER & SONS
Typewriters — Adding Machines —
Checkwriters
Nuomoms — Paruošimas — Taisos
NAUJOS NAUDOTOS
Virs 50 m. patikimas patarnavimas
NAUJOJE VIETOJE
5610 S. Pulaski Rd., Tel. 581-4111

Chicago Savings and Loan Association

5 1/4%

Certifikatų sąskaitos
Certifikatai išduodami tik-tautinėmis. Mažiausia turi būti \$5000. Pelnas mokamas kas trys mėnesiai.

4 3/4%

Ant visų lvygėlių sąskaitų

NUOSIMCIAI PRISKAITOMI KAS DIENĄ. IŠMOKAMI KAS TRYS MĖNESIAI

STAI NARIAMS TEIKIAMAS MŪSŲ PILNAS PATARNAVIMAS:

- * Vacation Club
- * College Bonus Savings
- * Home Mortgage Loans
- * Home Improvement Loans
- * Christmas Club
- * Insured Family Savings

- * Notary Public Service
- * Free community rooms for your organization's meetings
- * Cash checks and pay all family bills with our special money order checks.

- * Sell & redeem U.S. Bonds
- * Two large free parking lots
- * Save-by-Mail Kits
- * Travelers Checks
- * Safe Deposit Boxes

Chicago Savings and Loan Assn.

John Pakel, Sr., President and Chairman of the Board

6245 SO. WESTERN AVE.

TEL. GR 6-7575

HOURS: Mon. 12 P.M. to 8 P.M., Tues. 9 to 4, Thurs. & Fri. 9 to 8, Sat. 9 to 12:30

Mačernis ir Lapinskas simpoziumo svarstyklėse

Juoda kava ir šviesios diskusijos

JUOZAS DAUGAILIS

Juodos kavos simpoziumas, kurį sekmadienio vakarą (spalio 26) Jaunimo centre, Chicagoje, surengė ateitininkų studentų dvė, sutraukė gausiai ne tik teatro žmonių, bet ir daug jaunimo. Buvo diskutuojama prieš savaitę buvusio poeto Vytauto Mačernio memorialinio vakaro programą, sudaryta ir pravesta komp. Dariaus Lapinsko.

Simpoziumą atidarė Chicago studentų ateitininkų draugovės pirmininkė Laima Nainytė, pavesdama simpoziumui vadovauti stud. R. Zailšką. Buvo paprašyta eilė muzikų ir šiaip kultūrininkų pareikšti savo nuomonę.

Dail. A. Valeška priminė, kad išvijos sąlygos nėra normalios meno vystymuisi. Nauji žingsniai daromi nedrausiai. Visuomenė nėra paruošta komplikutesnei meno formai. Meną reikia suprasti, kad jis būtų įdomus. Kai Chicagoje buvo rengiama pirmoji religinio meno paroda, kai kurie net nesutiko įeiti į rengimo garbės komitetą, bijodami, kad paroda bus per moderni. Vis dėlto — nuolat savo kūriniais atakuodami, lietuviai dailininkai susilaukė modernaus, abstrakcinio meno pripažinimo.

Mačernio minėjime Lapinsko pastatyme vyravo muzika, kuri ne visų buvo reikiama paguodama. Antra, programoje buvo daug įvairių formų. Ar Lapinskas įstengė viską reikiama apimti ir sujungti? Buvo ir kiek plyšių. Kaip ir stigo režisieriaus rankos. Režisierius turi suvaldyti visus momentus, kurie scenoje vyksta. Buvo gana ekspresyvi efektai, kurie tačiau ne visi buvo pilnai koordinuoti. Scenos apipavidalinimas, apšvietimas irgi galėjo būti darnesnis. Lapinskas turėjo idėją; pakviestas režisierius būtų įvedęs, ką jo profesija diktuoja. Šito nepaisydami, galėtume pereiti į mėgėjiškumą.

Muz. B. Prapuolenis prisipažino, kad jam tas Mačernio minėjimas buvo prikelimas žmogaus, kuris buvo mūsų laikų žmogus. Mačernis lyriškas, bet jo filosofija neatrodo, kad būtų labai gili. Lapinsko parengime Mačernis buvo iškeltas žmogus, su jausmais, aistromis ir su sava idėmia filosofija. Negalėjau sutikti, kad ten nebuvo režisieriaus. Buvo — Lapinskas. Ten visi spektaklio išraiškos būdai buvo lygūs. Negalioj sutikti, kad muzika pirmavo prieš filmą, žodį. Visi buvo — lygūs. Žodžio skaldymas manęs irgi nebeidom. Nuomone, kad būgnai, kaip "giltinė", Mačernį numarino — netikslu. Parengimas prikėlė Mačernį. Palyginus su "Maru", "Jurate ir Kastyčiu", šiame spektaklyje Lapinskas paauko kaip kūrėjas. Ligšioliniuose Lapinsko spektakliuose daugumoj vyravo mirtis. Norėtu, si, kad Lapinskas imtųsi daugiau įsijauti ir į kitas temas.

Rašyt. Česl. Grincevičius: Gerai, kad šis pastatymas taip diskutuojamas. Visuomenė dažnai nežino, ko pati nori. Lygina Lapinsko pastatymus, bet tam nėra kriterijaus ir sunku palyginti. Kūrėjo kelyje yra bangavimas. Aistis, Brazdžionis kartais yra stipresni ankstybesnė kūryboje. Nereikia norėti, kad Lapinskas vis duotų ką naujo ir vis progresuotų.

Kūrėjas ne iš dievų tarpo. Jis sukuria tai, kas nei 100 procentų gerai, nei 100 proc. blogai; visuomenė už tuos bloguosius procentus jį kryžiuoja.

Visuomenė sako, tas pats asmuo negali būti kartu autorius, režisierius. Čia gali būti ir tiesos. Spektaklyje buvo pasikartojimų. Pvz. sūpuoklių scena du kartu buvo graži, bet trečią ir ketvirtą kartą — yra perklėsi.

Turėtume saugotis senų klaidų. Kitados Oleka-Zilinskas atėjęs į mūsų teatrą, davė naują toną, iškėlė jį į aukštumas, bet visuomenė, spauda jį papiovė. Lapinskas yra talentas. Mes neturime jo sužlugdyti, o jį suprasti. Mes neturime kito, kuris su jaunuimu taip įstengtų dirbti ir prie kurio jaunimas taip lipne lipytų.

Muz. J. Zdanis: Jeigu manęs paklaustų, ar šioji muzika man patinka — neturėčiau atsakymo; ar ji graži — ne; ar įdomi — taip. Lapinskas kūrėbingas, drąsus. Nelaimė, kad jis gimęs šiuo laiku, kai muzika yra tam tikram akligatvy. Kasdien muzikos klausau po 8 val. Kai pirmą kartą išgirstu avangardinį kūrinių, išklaušau kartą, kita, jo neignoruojau. Stravinskis yra pasakęs — grįžkime į praeitį, ir tai bus pažanga. Karalienė atvykus į Australiją buvo pakviesti aborigėnai, kurių klykavimai priminė Lapinsko pastatymą.

Dabartinė avangardinė muzika kuriama be jausmų, belieka iš jos kažkas panašaus į organizuotą triukšmą.

Stud. A. Zailskaitė: Studentiškas jaunimas, kaip aš, Mačernį yra pamėgęs. Parengime ir dabartinėse diskusijose daug studentų. Daugelis jų turi Mačernio poezijos knygas ir mintinai išmoko po vieną kitą eilėraštį. Studentams patinka psichadeliškas menas, kuris rėšasi ir su Mačernio poezija. Mačernio poezija fantastiškų linijų, mintys — pabėgimas. Jo poezija buvo alienacija nuo ano laiko "establišmento". Mačernis ne kamuotas, o plaukiantis, o šis minėjimas buvo kamuotas. Filminiai momentai pagavo Mačernį, gamtos garsai gražiai nunešė į kitą laiką, tik jie buvo tarpais tokie garsūs, kad fonas praško pačią mintį. Mačernis minėjime virto kamuotu, ne tokiu, kaip pats poetas rašė.

Muzikos kritikas B. Chomskis: Lapinskas yra mano draugas, ir jeigu jo gimstančiam kūdikiui neparuošiau vystyklų — tik mano kaltė. Po Lapinsko pastatymų vis būna diskusijos. Vieni sako: man patinka Lapinskas, kiti — Mačernis šiame minėjime mires.

Lapinskas, kurdamas spektaklį neatliko uždavinio. Rengėjai (t. y. Studentų ateitininkų Korpsas) prašė paruošti 25 m. Mačernio mirties minėjimą. Neturėdamas pakankamai laiko, Lapinskas Mačernio poezijos neišrėškino. Išėjo "Visiones Clarissimae Lapinskas". Jis buvo diktatorius, neduodamas individualiai pasireikšti nei solistams, nei deklamatoriams. Mūsų gabaus, talentingo Lapinsko kūryboje Mačernio pagerbimas buvo tam tikras deficitas. Atrodė, kad per Lapinską tas Mačernio "Visiones" taps "Clarissimae", bet jos tokiomis netapo.

Rašyt. K. Bradūnas: Simpoziumų pareikšimai įdomūs, dar įdomesni publikos pareikšimai Chicagoje. Man rodos — publika paklydo: ejo į minėjimą kaip į Mačernio poezijos reitalį. Bet čia buvo ne jo poezijos reitalis, o sukakties proga Lapinsko surengtas spektaklis, jam panaudojant Mačernio kūrybą. Gyvenime būna, kad poeto sukaktį mi-

Darius Lapinskas

Nuotrauka Hugo Jehle

ni ne jo žodžiu, pvz. pastatant Beethoveno simfoniją.

Kartojimai filmo scenų įvyko dėl techniškių kliūčių: buvo turėta pakankamai skaidrių iš Lietuvos, bet jos projektorius ištripo ir teko užpildyti kartojimais.

Zailskaitė: Nemanau, kad muzikinis dalykas turėjo atnešti poeto prasmę. Spektaklis galėjo ir modernia forma įgyvendinti Mačernį. Galima Mačernį pagerbti ir mažai jo žodžių minint.

Chomskis: Kartą Kauno seminarijoje buvo minima Maironio sukaktis. Prof. Brazys ta proga pasakė: pagerbiame Maironį, paskaitysiu paskaitą apie Palestriną. Ir Maironiui toks minėjimas nepatiko.

Akt. A. Dikinis: Į minėjimą galėjo ateiti žmonių, kurie Mačernio daug nepažino. Jie turėjo teisės laukti supažindinimo, o programoje — vos pradėdama deklamuoti Mačernį, ji tuoj nustelbia įvairius garsai. Mačernis liko Lapinsko šešėly.

Prapuolenis: Spektaklyje mes norėjome atrasti tokį Mačernį, kokią apie jį sąvoką atsinešė. Bet čia klaida. Norima, kad visi spektaklio elementai mums būtų labai ryškiai pristatyti, bet šiais laikais kai kuriuose spektakliuose visi elementai lygūs, taigi — nereikia stebėtis, kad Mačernio kūryba neišryškinta.

Dikinis: Teko matyti kelis Šekspyro vaidinimus. Priėjimas buvo skirtingas, bet visur išliko Šekspyras. O čia Mačernio nebebuvo, tik Lapinskas.

A. Pakalniškis: Spektaklyje daugiausia girdėjosi Mačernio eilėraščiai, kurie nebuvo jam būdingiausi.

Prapuolenis: Lapinskas Mačernį pastatė, koki jį matė ir jis turėjo teisę tai padaryti.

Zailskaitė: Yra modernių pastatymų, kaip Lapinsko, kur visos dalys lygios. Čia jos nebuvo lygios: garsiniai elementai persivėrė. Vis dėlto turėjo būti daugiau lyriškumo. Lapinskas gambiai liaudies dainas perdavė plokštelė. Jis galėjo ir dabar labiau perduoti Mačernį.

Chomskis: Mačernio žodis turėjo būti aiškus, kiti dalykai tik nenustelbianti palyda. Taip nebuvo.

Alg. Stepaits: Modernus menas imponuojantis, jame neturi būti spragų. Jeigu Lapinskas būtų turėjęs daugiau laiko, būtų užkūštas spragas. Susidūrė du stiprūs kūrėjai, kurių vienas miręs. Išryškėjo gyvasis.

Akt. Stasys Pilka: Esu Lapinsko draugas. Lapinskas nori pasenti — kartojasi... Mačernis turi daug eilėraščių. Gal būtų programai buvo parinkti ne patys charakteringiesi.

Kas dėl minėto Oleka-Zilinsko, tai jis į Kauną atnešė didžiųjų teatrų naujenybę, bet jis pats save pradžė — pasinėmė per daug darbų, nuėjo į administraciją, per daug aprėpė.

Mačerniui atskleisti yra priemonės ne Lapinsko, ne mano, o paties Mačernio. Jis turėjo teisę ir Chicagoje prabilti savo žo-

džiū.

D. Lapinskas: Visi kalbėjusieji atrodė lyg atvykę iš Kauno į Chicago su savo automobiliais su Kauno leidimais ir numeriais, bet neiškaito amerikoniškų užrašų ir kiti kitam dėl to rūgoja. Visas blogumas susidaro tada, kai neiškaitoma dabarties kelio ženklų.

Zailskas: Ir aš manau, kad mūsų publika atsiliks. Kūrėjas vertinamas pagal senas kategorijas.

D. Kučėnienė: Aš nesu Lapinsko draugė. Atėjau pažiūrėti Lapinsko spektaklio. Radau viską gerai suplanuota. Net ir besikar-

toją filmai buvo atėję su kitu kontekstu. Mačiau, kaip kompozitorius grojo stygomis ir mėtė monetas. Ar kas pastebėjo, kad gal tai reiškia, jog kūrėjui medžiaginės vertybės nereikšmingos.

Kai kam būgno efektai nepatiko, bet juk jie reiškė, kad žmogui ateina momentai, kada nieko kito nebepali galvoti, tik tas, kas plieskia į jo galvą.

Veiksmai už uždangos man priminė tai, kas buvo poeto pasamonei. Fleita priminė linksmuosius jausmus. Nei spauda, nei simpoziumo dalyviai neišnašgrinėjo spektaklio prasmės. Net

Lietuviška valgykla. Gražiausias lietuviškas restoranas, kuriame gaminami lietuviški valgiai.

Atdara nuo 6-tos valandos ryto iki 8-tos valandos vakaro.

"PALANGA" RESTAURANT
6918 So. Western Ave. - GR 6-9758
JADVIGA ir JUOZAS BARTKUS, Savininkai

Cosmos Parcels Express Corporation
Licensed by VNESHPOXYLTORG

Gerai pažįstama firma, kuri, per daugelį metų skubiai ir tiksliai patarnauja savo skaitlingą klientūrą, siunčiant

DOVANAS-SIUNTINIUS Į LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTONIJĄ, UKRAINIJĄ ir t. t.

GAVĖJAS NIEKO NEMOKA.

TOKSTANČIAI KLIENTŲ PATENKINTI

VISI SIUNTINIAI APDRAUSTI.

GARANTUOTAS SKUBUS IR TIKSLUS PRISTATYMAS.

Visuose mūsų skyriuose rasite didelį kiekį įvairių aukštų kokybės prekių prieinamomis kainomis.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

affiliated with PODAROGITS, INC.

pirma užsakymus DOVANŲ PAZYMEJIMAMS, AUTOMOBILIAMS — 408 MOSKVITCH — ribotame skaičiame, taip pat BUTAMS savo giminėms ir draugams gyvenantiems Lietuvoje ir Sovietų Sąjungoje.

Informacijų ir nemokamų katalogų prašykite mūsų vyriausioje įstaigoje ir visuose mūsų skyriuose.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

45 West 45th St., New York, N. Y. 10036

Tel. — 212-245-7905

SKYRIAI:

NEW YORK, N. Y. 10003, 39 Second Avenue
NEW YORK, N. Y. 10011, 135 W. 14th Street
BROOKLYN, N. Y. 11207, 2947 Fulton St.
BROOKLYN, N. Y. 11211, 370 Union Avenue
BOSTON, Mass. 02118, 271 Shawmut Avenue
BOSTON, Mass. 02127, 331 West Broadway
BUFFALO, N. Y. 14206, 332 Fillmore Avenue
CHICAGO, Ill. 60622, 2222 West Chicago Avenue
CHICAGO, Ill. 60608, 3333 S. Halsted Street
CLEVELAND, Ohio 44134, 5879 State Road
IRVINGTON, N. J. 07111, 762 Springfield Avenue
GRAND RAPIDS, Mich. 49504, 636-38 Bridge St. N. W.
HAMTRAMCK, Mich. 48212, 11333 Jos. Campau Avenue
HARTFORD, Conn. 06114, 200 Franklin Avenue
LAKEWOOD, N. J. 08701, 288 Main Street
LOS ANGELES, Calif. 90022, 960 S. Atlantic Blvd.
NEW HAVEN, Conn. 06519, 509 Congress Avenue
NEWARK, N. J. 07102, 698 Sanford Avenue
PASSAIC, N. J. 176 Market Street
PATERSON, N. J. 99 Main Street
PHILADELPHIA, Pa. 19122, 1214 N. 5th Street
PITTSBURGH, Pa. 15203, 1307 E. Carson Street
SAN FRANCISCO, Calif. 94115, 2076 Sutter Street
WATERBURY, Conn. 905 Bank Street
WORCESTER, Mass. 01610, 169 Milbury Street
YOUNGSTOWN, Ohio 44503, 309 W. Federal Street
IRVINGTON, N. J. 07111, 1082 Springfield Avenue

Tel.: AL 4-5456

CH 3-2583

647-6576

EV 4-4952

LI 2-1767

268-0068

TL 6-2674

BR 4-6966

WA 5-2737

884-1738

ES 2-4685

GL 9-2256

365-5255

246-9738

FO 3-5569

AN 1-2994

LO 2-1446

373-5783

GR 2-6387

274-4400

PO 3-4818

HU 1-2750

FI 6-1571

PL 6-6766

SW 6-2968

RI 3-4440

374-6446

DRAUGAS, šeštadienis, 1969 m. lapkričio mėn. 1 d.

5

skiemėnų skaldymas prasminas: jei mes turime ką pasamonei, norime pagriebti, nesugau-name, ir todėl šis ir kiti dalykai buvo savo vietoje.

Valeška: Ne viską modernizme būtina priimti ir pateisinti. Kartą nuėjau į išgarsintą parodą. Ant grindų — plytos. Maniau, kad čia remontas, ejuo to-mis plytomis. Mane sulaukė — ka-darai, gi čia skulptūra. Ne viskas, kas modernu gera.

Spektaklis buvo sukapotas, vienas kitą efektas naikino. Išėini iš spektaklio ir neišsineši bend-ro vaizdo. Man atrodė, kad fonas dominavo visą pagrindinę dalį. Barzdotis gali pasakyti, kad taip moderniam mene ir reika-linga. Bet visgi spektakly turi bū-ti plaukimas, bet kai vis du būg-nu muša per galvą, tada nei flei-tos negali užgirsti.

Pastatymas buvo didelis dar-bas. Vienas žmogus negali visko

apimti ir išbalansuoti. Reikėjo režisūros taktos.

Zailskas: Kiekviena dalis man (Nukelta į 6 psl.)

MOVING

FRANKAS perkrausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli miesto lo-lomai ir pilna apdrauda.
9047 W 67th Place — WA 5-8065

Mieli lietuviai, praleiskite žie-mą šiltoje ir saulėtoje Arizono-jė, naujame lietuviškame mote-lyje:

Angela Motel

2114 W. Buckeye Rd.,
Phoenix, Ariz. 85009

Telef. 252-1265

25 vienėtų motelis, labai šva-rus ir ramus, nemokama tele-vizija, nemokamai atvežam ir nuvežam į aerodromą, autobusų ir geležinkelio stotis.
Savininkai:

M. ir M. DAMBRAUSKAI

FRANK'S TV and RADIO, INC.

3240 SO. HALSTED STREET Telef. — CA 5-7252
DIDELIS PASIRINKIMAS ĮVAIRIAUSIŲ TELEVIZIJOS,
RADIO STEREO APARATŲ PARDAVIMAS IR TAISYMAS
SPALVOTOS TELEVIZIJOS APARATAI

Kas tik turi gerą skonį,

Viską perka pas Lieponį!

LIETUVIŲ PREKYBOS NAMAI

FURNITURE CENTER, INC.

Marquette Pl., 6211 So. Western PR 8-5875
J. LIEPONIS

Pirmadieniai ir ketvirtadieniai nuo 9 iki 12.30. Kitom dienom nuo 9 iki 6 val. vak. Sekmadieniai nuo 12 iki 5 v. v.

We Offer To Savers

SAVINGS CERTIFICATE

5 1/4%

6 or 12
MONTH
\$10,000
or MORE

Savings certificates issued for six months or one year—in minimum amounts of \$10,000.00, and thereafter in multiples of \$1,000.00. Earnings are paid at maturity.

INSURED

4 3/4%

Per annum

Passbook Savings Accounts

Paid Quarterly

Computed and Paid

as of:

Mar. 31 — June 30

Sept. 30 — Dec. 31

5%

6 or 12
MONTH
\$5,000
or MORE

Savings certificates issued for six months or one year—in minimum amounts of \$5,000.00, and thereafter in multiples of \$500.00. Earnings are paid at maturity.

Mutual Federal Savings

AND LOAN ASSOCIATION

2212 W. CERMAR RD.

Chicago, Ill. 60608

Virginia 7-7747

PETER KAZANAUSKAS, PRESIDENT

1970 PLYMOUTH-BARRACUDA

VISIŠKAI NAUJI "6" ir "8"

BALZEKAS MOTOR SALES, INC.
PLYMOUTH, VALIANT-BARRACUDA, ROAD RUNNER
G T X, FURY — DUSTER

4030 ARCHER AVENUE — TEL. VI 7-1515

Stebėkitės, pušelės...

50 metų Alytaus gimnazijos sukakties ir jos minėjimo jaunimo centre, Chicagoje, š. m. lapkričio 28—29 d. proga.

Vytautas Volertas

Sūduviai, pilys, baudžiava

Visur, visur Dzūkijoje sutinkame pušis. Iy grakščias keliauninkas, tarp kalvų pakrikusias. Aukštumos įkopusios, jos daug, daug mato. Mato Merkinę, Liškiavą, Punia, Druskininkus, Leipalingį, Veisiejus. Mato Birštoną, Seirijus su Krikščionimis. Mato Daugus ir iki Trakų siekia. Prieš jas tolimose mėlynuoja kaspinai, — tai bėga Nemunas, tai rieda Merkys. Akiraty blizga, mirkčioja Dusios, Metelių, Obelijos, Daugų ežerai. Blizga, mirkčioja gausybė mažesniųjų.

Pasimaio vėjas, pamojuoja žalią pušies skara. Atitruksa debesėlis rasos lašų ir smelkiasi žemėn. Skurdžion, vietomis tik grikį ir baravyką primančion. Gri-noma, ir prakaita su vargu.

Šios žemės dalį, kairiame Nemuno krante prigulusi, kartais Užnemune, kartais Suvalkine Dzūkija, kartais Dainava vadiname. Tai sūduvių (jotvingių) tėviškė. Jie dar Mindaugo laikais nebuvo išnykę Veisiejų apylinkėse (vietovė minima 1253 m. Mindaugo dokumente), jų kalba išlikusi Seirijų ir Leipalingio varduose. O Krikščionyse 1958 m. pats Nemunas, pavasari patvinęs, atidengė sūduvių didikų kapus, supilčius V ančiūje po Kristaus.

Kas gyvena ties Merkinė jau vėlyvame ledyno laikotarpyje, kaip iškaskenos rodo? Nežinia. Bet prieš tris tūkstančius metų giliai žemėje paliktus tvirtovės ženklus Liškiavoje archeologai priskiria sūduviams.

Lietuvos valstybės pradžioje ir jos stiprybės laikotarpį kraštas padėjo saugoti gausybė Dzūkijos pilų. Alytus laikomas senesniu už Kauną, nors Algirdo laikais čia rymojusi pilis dar buvo medinė. Merkinėje tvirtovė stovėjo jau 12 a. Spėjama, kad Mindaugo sostinė buvus kažkur netoli Daugų. Vėlyvieji archeologiniai tyrimai (1956 m.) tvirtina, kad garsieji Pilenai, kur, kryžiuočių apsupti, susidėjo tūkstančiai lietuvių su kunigaikščiu Margiu (1336.2.25) yra ne kas kitas, kaip Punia. Kestučio laikais jau rašoma apie Birštoną ir Jėzną, o Dauguose dažnai lankydavęsi Vytautas, buvęs Jogaila. Pažastasis čia 1380 m. medžioklėje pasirašęs slapta sutartį su kryžiuočiais.

Tai seni, seni laikai. Garbingi laikai. Tik vėliau, Lietuvos didikams pamėgdžiojant lenkus, Dzūkija, kaip ir visa Lietuva, tapo feodalinio mainų ir dovanų objektu. Vietovės eina iš rankų į rankas, lyg daiktai ar žaislai. Štai karalienė Barbora Radvilaitė savo laiku valdo Alytų, Stakliškes, Simną. Karalienė Bona gauna duokles iš Perlojos. Sapiegos ir Radvilai viešpatauja Seirijose, Leipalingy, Šventėjery. Oginskis turi Kapčiamiestį. Glin-skis Veisiejus, Liškiavą, Prienus. Jėzne šeimininkauja Pacai. O štai kiek svetimų pavardžių: Bžos toviskiai, Dimitrovičiai (Dauguose), Chodkevičius (Seinuose) ir t. t. Šio Lietuvos krašto neaplenkia baudžiava. Leipalingyje dvarininkas Kruševskis baudžia ninkus mainydaus ir geresnius šunis, o jo 'akamona' Rėkas žmones kinkydavęs ir vežimą kartu su arkliais.

Sukilimai

Dzūkai nemėgo jungo, stengdamiesi juo nusikratyti. Todėl jau 1831 m. sukilimas palietė Kapčiamiestį. Jame buvo jo viena iš sukilimo vadų, grafitė Emilija Platerytė, čia ji susirgo ir mirė. Slaptai palaidota bažnyčios kapinėse, kur jos kapas su paminklu išliko iki šiandien. 1863 m. sukilimas Dzūkijoje liepėjo labai plačiai. Sukilėliai veikė ties Alove, Lazdijose, (kap. Liaudanskio grupė), Liškiavoje, kurios klebonas Bertoldas išre-

mė Sibiran už sukilėlių rėmimą. Vyko kova su dideliu rusų daliniu ir ties Krikščionimis, o visas Simnas buvo net sukilėlių užimtas. Tur būt, daugiausia prisidėjo Seirijai. Jų apylinkėse laikėsi apie dešimt sukilėlių būrių, čia buvo jiems dirbami vežimai, siu-vami pakinktai, kalami ginklai. Net savo kapelioną turėjo, o mūšiuose paguldė apie pusimtį gyvybių.

Bundant tautinei sąmonei, Dzūkijos šviesiausių tautu atrodė Seinai, A. Baranausko, Anykščių šilėlio autoriaus, vyskupijos centras. Čia išleistas Šaltinis, čia vyko didelis Aušros, Varpo, Tėvynės Sargo laikų judėjimas. Svarbią reikšmę turėjo kunigų seminarija, kurią trumpai lankė ir V. Kudirka.

Karai

Pirmasis pasaulinis karas nuterėjo daugelį vietovių. Išgriovė miestelius, nuskurdino ūkininkus. Buvo sunaikinti didingi Varėnos miškai, visiškai išgriautas miestelis. Vėliau čia siautėjo lenkai, o Varėną II net okupavo. Nepriklausomybės kovos su lenkais kankino Alovę, Nedingę, Merkinę, Lazdijus, Kapčiamiestį, Leipalingį. Perloja ėjo iš rankų į rankas (vokiečiai, lenkai, bolsėvikai), kol pagaliau miestelis nusprendė pats gintis ir tuo tikslu net įkūrė savo 'Respubliką' (1918.11.13), ištvėrusią ištisą mėnesį. Lenkų siautėjimas čia ilgai nesiliovė. Dar net 1923 m. jie ties Merkinė, naktį įsibrovę, žiauriai nužudė mokytoją Bloznelį.

Lietuvos valstybei didelį pavojų sudarė ties Alytumi besiveržią bolsėvikai. Čia kovose ant Nemuno tilto žuvo pirmasis atskūrusios Lietuvos valstybės karininkas. A. Juozapavičius, pirmo pėst. pulko vadas. Didelės kautynės vyko ties Jėznu. Žmonės stengėsi atsispirti, ir Simne per vieną dieną užsiregistravo 70 savanorių.

Retai kuriam kitam Lietuvos kampui buvo lemta tiek vargo. Nei iš vienos Lietuvos srities, tur būt, nepareikalauta tiek kraujo, kaip iš Dzūkijos. Po 1918-1922 metų maištų, po trumpo ramybės, kurybos laikotarpio kilo Antrasis pasaulinis karas. Jau pirmą vokiečių okupacijos dieną, dar gyvam, esant Sibiran trėmimų siūbui, Alytuje buvo vokiečių nekaltai sušaudyta apie 200 asmenų. O kur dar vėliau dailiame Vizgirių miške nacių mirtin suvartoti žydai ir belaisviai rusai.

Ir karui pasibaigus, Dzūkijon ramybės negrįžo iki 1951 m. Kas nežino Pūnios šilo, su partizanų vadovybių slėptuvėmis? Merkinėje, Veisiejuose, Šlavantuose, Lazdijose, Udrijoje, Simne neramumai tęsėsi iki 1950 m. Leipalingy didelės kautynės ėjo iki 1951 m. pabaigos. Čia laikėsi Lietuvos Laisvės armija ir laikėsi kietai. Gerdašių miškuose vyko nepaprasti žiaurumai. Šarūno rinktinė, sudaryta jau 1944 m. Seirijose, Trako miške kaudamiesi paguldė 200 rusų karių. Labai sunkiai aprimo Miroslavo ir Krikščionių apylinkės.

Šiuo metu kalmeliuose sukopusios pušys mato tarp neikainojamų istorinių paminklų pakrikusius kolūkiečius. Mato į visas puses. Mato, mąsto. Ir kas ateis, iš kur ateis? Iš Rytų, iš Vakarų? Kils iš žemės, atplauks banga, kaip Eglei Zalčio kraujas?

Stebėkitės, pušelės. Saulės jum užtenka, o žemė padėkino prakaitas, kraujas. Iš jos greičiausiai kils ateitis. Iš savos žemelės, iš skurdžios.

(Daviniai imti iš Lietuvos Enciklopedijos ir iš Mūsų Lietuvos)

— JAV 1968 m. dėl sukilimų ir sukilėlių buvo pasamdyta 26,000 vyrų papildomos policijos.

A. Zmuidzinavičius

Dzūkų kaimelis (1906)

Skrodžiamas, operuojamas ir dezinfekuojamas Vaižgantas

Atgijimas ir skatinimas pagarbos, net branginimo tokių kūrėjų, kaip Maironis, Vaižgantas, Krėvė, Kirša, jų ir apie juos rašyti leidimas, taip pat didėjęs dėmesys ir gyviems išsiviams menininkams bei rašytojams, nors ne kiek neįsivaikšiusiems vadinamajai 'socialistinei Lietuvai', Lietuvoje dabar jau aiškiai pastebimas faktas. Jame pinasi dvi gijos: viena prigimtinė, kita primestinė; viena tramdoma veržli, kita varoma nerangi... Viena — ilgesys pakvėpuoti nešampuotu, neuniforomuoti pirmatūpiu laisvos kūrybos atmosfera. Kita — naujosios klasės dairymasis atramų kilstelėti savo tebesvyrinėjančiam autoritetui.

Neseniai ignoruoti ar net niekinti kūrėjų nauji ar atsigavusieji gerbėjai dabar ypatingai uoliai pabrėžia antrąjį motyvą ir dedasi apie pirmąjį nei nepagalvoję. Tik ne visų maišuose yla vienodai pasislepia...

Yra tarp ko kita ir toks faktas, kad apie Vaižgantą stambų straipsnį (docento J. Zinkaus "Vaižgantas — kunigas ir Vaižgantas žmogus") rado reikalo išsidėti net ir KOMUNISTAS ('69-9), vilniškio komunistų partijos centro komiteto mėnesinis žurnalas (leidžiamas, beje, taip pat ir ruų kalba).

Antroji gija — kėsinimasis įrikuoti Vaižgantą kone į komunistų partijos kandidatų gretas — parodyta rašinio gale. Esą, jeigu

Vaižgantas nebūtų miręs septyneri metai prieš "socialistinį Lietuvos išvadavimą", tai, be abejo, "būtų galiausiai nusikratęs savo iliuzijų ir būtų stojęs į aktyvių naujo gyvenimo statytojų gretas". Ir straipsnio pradžioje autorius teisingai, kodėl net ir apie tokį J. Tumą galima net ir komunistam pakalbėti. Pirmą papasakojo, kaip J. Šliūpas pagrindė savo nemelę visiems kunigams, be išimčių, taigi ir Tumą tik gerbęs, bet nemylėjęs. O tada pareiškė:

"Savasias išlygas dėl J. Tumo, aišku, būtinai turime pareikšti ir mes — tarybiniai žmonės. Pritardami Vaižgantui ten, kur jo visuomeniškumas ir jo patriotizmas sutapo su lietuvių liaudies ir visų darbo žmonių reikalais, mes ryžtingai atmetame jo naciona-

listinius ir klerikalius prietarus, jo mėginimus sutapatinti visuomenės labą su lietuviškos buržuazijos ar net reakcingiausiu jo sluoksniu labu".

Šios deklaracijos prasme doc. J. Zinkus "skrodžia, operuoja ir dezinfekuoja" kun. J. Tumą, bet rodydamas ne tik tą, ką jame palieka, o ir viską, ką atmeta...

Straipsnio gale pateiktas ilgas naudotų šaltinių sąrašas (į rusišką žurnalo variantą nedėtas), kad paties autoriaus tai būtų giliai pasinėrusio į Vaižgantą laiško atmosfera. Apysitipiai padvelkė ta atmosfera netgi KOMUNIS TO puslapiuose, 1969-tais metais.

(ELTA)

paruošė J. Klimavičius, D. Lukšys ir K. Vosyltė; redagavo J. Kruopas, A. Lyberis, J. Paulauskas, J. Senkus ir B. Tolutienė; talkininkavo K. Eigminas. Taigi iki šiam laikui išleisti septyni didžiojo žodyno tomai, apimę žodžius raidėmis A — Mėlti. Manoma, kad kita tiek tomų turės būti ateityje išleista.

• Dėstacinį darbą apie M. K. Ciurlionį menotyros mokslų kandidato laipsniui gauti Lietuvos mokslų akademijos Istorijos instituto mokslinėje taryboje apgynė Vytautas Landsbergis. Tema — Kompozitoriaus M. K.

MOVING

Apdraustas perkraustymas įvairių daiktų

A. VILIMAS

823 WEST 34th PLACE
Tel. FRontline, 6-1882

NAUJI — PATOBULINTI GERESNI NEI PINIGAI

DOVANŲ PAŽYMEJIMAI Į LIETUVĄ

OFICIALIAI PILNAI GARANTUOTI NAUJOS NUPIGINTOS KAINOS

Vneshposytorg labai nupigino visus kaimas, jau dabar galvojantis. Tai reiškia, kad su DOVANŲ PAŽYMEJIMAI ir tik su DOVANŲ PAŽYMEJIMAI, jūs giminės gal pirkti, ką jie nori, per Vneshposytorg krautuves už KŪG PIGIAUSIAS KAINAS ir to, dėl CAUS DAUG DAUGIAU PREKIŲ NET ANKŠČIAU Jūsų giminės tai patvirtins

PATOBULINTAS PATVARKYMAS

Išvengimui kai kurių praeitų nesutarimų, DOVANŲ PAŽYMEJIMAI dabar išrašomi neto sumoje ir visi komisa, viso 25%, bus priskaitomi. Pasiekim šio patobulinto patvarkymo ir taip labai nupigintom kainom Jūsų giminės GAUS DAUG DAUGIAU PREKIŲ UŽ PILNĄ SUMĄ NEI ANKŠČIAU. TO DĖL DOVANŲ PAŽYMEJIMAI yra geresni nei pinigai, nes su pinigais Jūsų giminės negali gauti tokių vertybių. Jūsų giminės, tai patvirtins. Minimalumas DOVANŲ PAŽYMEJIMO yra \$50.00, bet virš to galite siųsti bet kokių sumų. Siųsdami užsakymo pinigus, prašome pridėti dar 25%. Daugelis tūkstančių žmonių jau yra užsėję DOVANŲ PAŽYMEJIMUS savo giminėms per INTERTRADE EXPRESS CORP., o dabar Jūsų giminės bus dar daugiau patenkinti nei anksčiau. Todėl padarykite Jūsų giminės laimingais. Užsakykite Jums DOVANŲ PAŽYMEJIMUS. Taip pat mes dar primename užsakyti Moskitch automobiliams, kol išsišauks robotas jų skaičius.

Užsakykite dabar. Užsakykite tik per

INTERTRADE EXPRESS CORP.

125 E. 23rd Street
New York, N. Y. 10010

REIKALAUKITE MŪSŲ NEMOKAMO KATALOGO su pilna informacija apie Dovanų Pažymėjimus ir apie patvarkymą dovanų perstatimui.

HIGH RATES

4.75%
PER ANNUM
ON REGULAR
SAVINGS
CURRENT RATE

5.25%
PER ANNUM
ON INVESTMENT
BONUS
\$1,000 MIN.

BRIGHTON SAVINGS & LOAN ASSOCIATION
4070 Archer Avenue, Chicago, Illinois 60632 LA 3-8248

LEO'S SINCLAIR SERVICE

LEONAS FRANKUS
Stabdžiai, Sankabos, Transmisijos.
Tune-up ir Motorų Remontas
5759 So. Western Ave.
Kampus 58th Street
Telefonas — PRospect 8-9535

— PRospect 8-9535

— PRospect 8-9535

— PRospect 8-9535

— PRospect 8-9535

— PRospect 8-9535

— PRospect 8-9535

— PRospect 8-9535

— PRospect 8-9535

— PRospect 8-9535

— PRospect 8-9535

— PRospect 8-9535

— PRospect 8-9535

— PRospect 8-9535

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

STEP. C. LACK IR SŪNOS

(LACKAWICZ)

2424 W. 69th Street Tel. REpublic 7-1215

2314 W. 23rd Place Tel. VIRginia 7-6672

PETRAS BIELIŪNAS

4348 S. California Ave. Tel. LAfayette 3-3572

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 S. Lituania Ave. Tel. VArdas 7-3401

POVILAS J. RIDIKAS

3354 S. Halsted Street Tel. YArds 7-1911

JURGIS F. RUDMIN

3319 S. Lituania Ave. Tel. YA 7-1138-1139

VASAITIS - BUTKUS

1446 S. 50th Ave., Cicero, Ill. Tel. OL 2-1003

DRAUGAS, šeštadienis, 1969 m. lapkričio mėn. 1 d.

7

Ciurlionio muzikinė kūryba. Au-gistravo ir aprašė jo muzikinius kūrinius ir surišo juos su lietuvių ir Europos muzikos raida

since 1914...

MIDLAND SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION
606 ARCHER AVENUE
CHICAGO, ILLINOIS 60632
PHONE: 234-4030

4 3/4%
PASSBOOK SAVINGS
All Accounts Paid and Compounded Quarterly

5 1/4%
6-MONTH SAVINGS CERTIFICATES
Minimum \$1,000

PETKUS
TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME

TRYNS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
2533 West 71st Street Tel. 476 2345
1410 So. 50th Ave., Cicero Tel. TO 3-2108-09
AIKŠTE AUTOMOBILIAMS STATYTI

SAINT CASIMIR MONUMENT CO
3914 West 111th Street
Didžiausias Paminklams Planų Pasirinkimas Visame Mieste.
Telef. — CEDarcrest 3-6335
Vienas bl-kas nuo kapinių

MAZEIKA & EVANS
FUNERAL HOME

THREE AIR-CONDITIONED CHAPELS
Parking Facilities
6845 SOUTH WESTERN AVE REpublic 7-8600

E U D E I K I S
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
Dovydas P. Gaidas — Geraldas F. Daimid
TRYNS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
4330-34 South California Avenue
Telefonai: LA 3-0440 ir LA 3-9852
4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas — YArds 7-1741-2

Spygliniai ir Dvyniai

Redaguoja dr. S. ALIUNA.

BALFAS KARIAUNINKAS

Balfas tikrai įsteigė kovai, jis iš esmės sudarytas kariniais pagrindais, kad galėtų, taip sakant, vargą patiesti ant menčių. Su vargu ši militarinė įstaiga visą laiką kovojo ir, reikia pasakyti, jai daugiau ar mažiau sekė visos kovos laimėti. Pasiekimas tačiau nebuvo labai palankus Maskvai, kuri mano, kad ji tik galinti visur laimėti. Svarbiausia, kad Maskvai labai nepatiko Balfas, kam šis su vargu kovoja, tai juk reikiama ne ką kita, bet konkretūs komunizmo namų puolimus ir atakas. Juk komunistinė Maskva yra labiausiai pažengusi skurdą ir vargą kūrime, taigi, Balfas tiesiog kerta į pačius komunistinės stiprybės pagrindus, mažina skurdą, kurį komunizmas labai puoselėja.

Pirmiausia puolė a.a. Balfas reikalų vedėją kun. L. Jankų. Šis puolimo neįsigando, o susikvietė žurnalistus ir pasakė, kad jokių karų nekėkės, o tik vargšams siuntinį siuntęs, o kadangi Maskva nori, kad visada egzistuoti gies-

Balfos aukų rinkėjas, baisiausias Maskvos gąsdintojas.

mė: "Išalkusi minia pirmyn", baisiai išsigando Jankas. Amerikiečiai buvo įtikinti, taigi nuo to Maskvai dar labiau sirgį suskandėjo, drebėjo milžiniški jos varčiai. Juk galima suprasti, kokia gi tragedija ištinka šauniąją komunistinę sistemą, kur visi eilutėse prie batų ir prie ratų stovi, kur be eilutės negali nusipirkti ne obuolių, ne kopūstelių, ne keptulės, ne skrytėlės, kai pamato, kad koks nors žmogus gauna tuos dalykus be eilės. Taip sakant, Balfos atsiustas. Tiesiog griūva Kremlius, lyg ten nuo kokio Maotsetungo griaužėjimo. Taigi Maskva, pamačiusi, kad šitas Balfas kariauninkas nenugalimas, vėl pradėjo rengtis naujai ofensyvai.

Pasirengimas vyko jau anksčiau. Kadangi Vilniaus pašte cenzūrojami visi laišukai, tai visus tuos laišukus, kurie lietė Balfą su teise skrytim ir pavedė enkavedistiniam žurnalistui Vyta. Minioviui, kad šis sutvarkytų ir kirstų visiems, kas tik Balfos eilėse muša didžiausią Maskvos išradimą — skurdą. Taigi tame rašinyje ir atsirado trys didžiausi Maskvos priešai kunigai, norį nuversti visą komunistinę sistemą. Tai beveik karininkai a.a. Jankus, Geišūnas ir Martinkus. Gi prelatas Končius tai jau pagal Maskvos pranešimus yra beveik maršalas, paties Washingtono pastatytas tai vargšai Sov. Rusijai į žemę kalti.

Maskva, kuri šiuo metu labai susirūpinusi, kad visos karvės būtų išmėlžtos ir mėsas išvežtas Lenino šimtmečio garbei, dabar Balfos yra pritrėnkta ir išmesta iš pozicijų, juo labiau, kad šiuo metu Balfas vykdo vaju ne kam kitam, o vargū mušti. O kas muša vargą, tai tas yra vargo ga-

mintojos Maskvos priešas.

Suvaromi Lietuvos kolchozninkai pasiklausyti koks komunistiniam pasaulio rojus, pasidžiaugti ir įsitikinti, kad jie labai laimingi. Laukia, laukia, o vyriausiojo rojaus skelbėjo prelegento nėra. O gi pasirodė, jis besirušdamas kalbai apie komunistišką rojų sužinojo, kad kaimynas gavo iš Amerikos siuntinį, tai taip juo sudomėjo, kad užmiršo ir paskaitą, kur turėjo įrodyti, kad Amerika miršta badu, o sovietinis gy-

Balfos armija — aukų rinkėjos

ventojas nuo persivalgymo. Ir kas gali sakyti, kad čia nėra tas Balfas kaltas, šitaip išmušęs iš vėžių komunistinius pareigūnus. Be abejo, vargas kompartijai, kai vienas Balfos siuntinys visa propaganda į nieką paverčia, tiesiog garbingosios Maskvos apaštalių pastangas į miltus sumala.

Balfas yra kariauninkas, jis muša skurdą, ir todėl Vilniuje visus laišukus į Sibira ir į Ameriką kontroliuodama ir fotografuodama, Maskva paskelbė eilę tų laišukų rugšėjo 6 d. "Tiesos" numerį ir po to dar ketvirtą dieną. Straipsnių serija baigta reikalavimu, kad, jei Balfas duoda, reikia neimti, nes "Žinokite, kad tai yra priešas ranka". Ką tu pasakysi, Balfas drebina Maskvos var-

Raganų vakaro keliauninkai

Šimtinis laureatas — spyglininkas

Neseniai Chicagoje buvo įteikta Lietuvių Rašytojų d-jos premija kan. Mykolui Vaitkui. Patikrinus jo eilių rinkinį "Liepsnelės", išleista Tilžėje, rasta nemažai spyglinių eilėraščių, kurie tinka ir dabar, nes geriamas brolis lietuvis net ir po pusės šimto metų nepasikeitė.

Lietuviškai kalbėti nesigėdinti

Gėdies lietuvių kalbos, protingasis, brolau? Vargšams — praščiokams lietuviškai lieka šnekėti. Ponams lenkauti — vergauti pritinka labiau...

Gėdies lietuvių kalbos, išmintingas brolau?

Kritikų minia

Žiūrėk, brolau, juokingas plotas: Prie galijoto galijotas, Tarytumei kopūstų daržas, O gal geriau — žuvingas varžas. E, ne kopūstai ir ne žuvis

PRAKTIŠKAS PATARIMAS BALIŲ RENGĖJAMS

Norint gauti iš įvairių paren-gimų — balių daugiau pelno, patartina štai kas:

Reikia turėti pardavimui išgėrimų, žinoma, toje pačioje pataipėje, kur balius dalyviai svečiuojasi.

Nepadėti ant stalų prie valgio vandens ar alvudiškos geros. Užkan. žiai turėtų būti šūroki.

Kavos duoti nedaugiau puodelio ir silpnos kokybės, kad nepakenktų geriančiųjų širdžiai.

Padaryti loteriją ir visus svečius aprūpinti bilietukais, kaip išlaidų priedą prie vaišių.

Balių baigti 4 val. ryto.

Tokia kombinacija buvo panaudota viename rudens baliuje, kuris šimtu procentų pavyko. Saulinskis

DIDELĖ PROBLEMA

—Sako, tu greit vesi, Svensonai?

—Ak, nežinau! Mano sužadėtinė nenori tekėti už manęs tol, kol aš neišmokėsiu savo skolų; o aš jų negaliu išmokėti, kol negausiu jos kraičio.

Grybai ir tarybinė tikrovė

—Išvaizduoji, pririnkau daugybę baravykų, nutariau juos konservuoti, nueisiu į parduotuvę, nusipirkiu dangtelius...

—Kur taip buvo?

—Sapne...

—Valstiečių laikraštis

Retas momentas

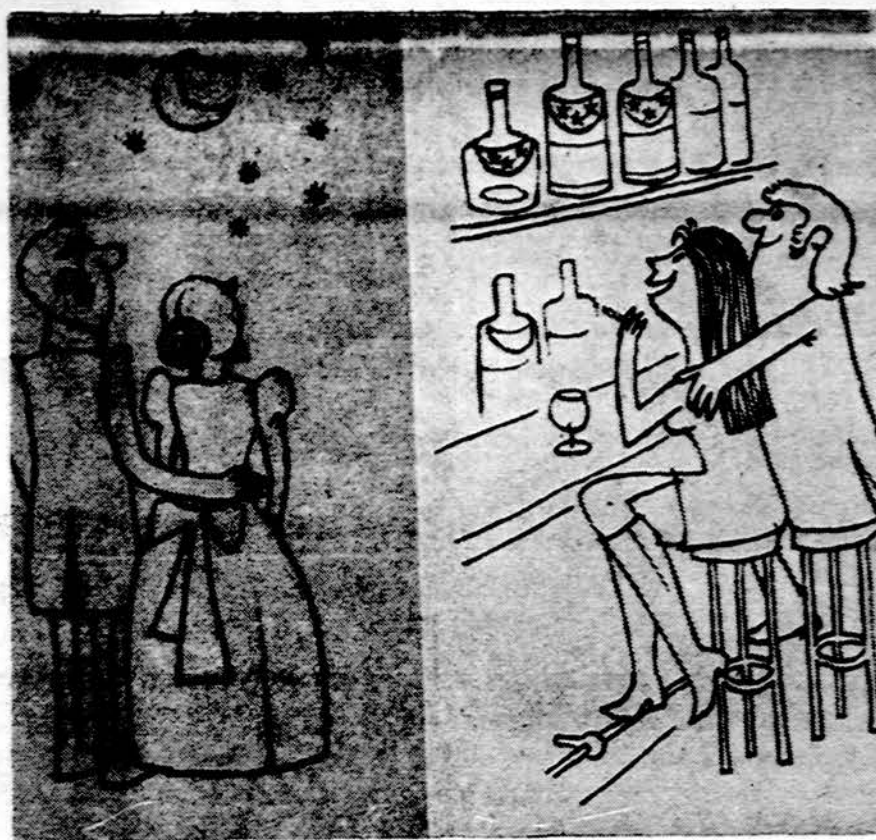
Viename laikraštyje spalio 10 d. koresp. St. P. rašo apie jaunavedžius:

"Pasigirdo maršo garsai ir atvyko visų laukiami jaunavedžiai. Jų veiduose spindėjo vieno kitam meilė. Tai momentas, kuris patįsitaiko gal tik vieną kartą gyvenime".

Taigi, tuokiasi visam gyvenimui, o meilė tik per vestuvių vaises.

tus, virpa enkavedistų rubaškos, o mes visi manėme, kad Balfas yra tik vargšui šelpiti, o ne skurdą gaminimo mašinai Kremlui griauti. Taigi kažin ar nevertėtų tos kariškos organizacijos direktorius pradėti vadinti generolais, jei tokiom taikiom priemonėm visą enkavediją supurtė.

S. Kurdeiva

Tiek senesnioji tiek dabartinė karta mėgsta gerėtis žvaigždėmis.

AMŽIUS IR LIGOS

a. Atsirūgsta burnoje

"Nors esu senas, tačiau ir man atsirūgsta burnoje ir aš metu laikraštį", skundžiasi V. Šliogeris "Akiračių" nr. 6. Medikai gi teigia, kad kartais atsirūgimą iššaukia padidėjęs rūgtingumas skilvyje, be to skilvį galėjo sugadinti ir alkoholis, jei anais laikais, prisilaikant arčiau prezidentų, pasitaikydavo dažniau burnelę išmesti.

b. Sukrinka logika

V. Šliogeris išėjvijos spaudą vadina "grynais propagandos leidiniais". "Laisvo žodžio leidinių turime tik neseniai "Akiračius" JAV-se ir "Nepriklausomą Lietuvą" Kanadoje. Propagandos leidiniai normaliai siunčiami skaitytojams veltui, bet ne už pinigų — prenumerata. Drįstu taip tvirtinti, nes eilę metų prenumeruoju vienuolika lietuviškų leidinių".

Ir suprask, kai teigia, kad propagandinių leidinių nereikia prenumeruoti — jie siunčiami veltui, "laisvo žodžio" leidinių esą tik du, bet jis vis tiek prenumeruoja vienuolika. Nesusiveda logika, nei matematika.

c. Nevirškina
"Gi mūsų jaunimas, ypač intelektualai ar pusiau intelektualai"

Ištrauka iš Balfos vajuos rašto

Vėl Balfos vajuos, spalio mėnuo Te labdaros žvaigždėlė žiba, Vėl prašo paaukot kiekvieną Visą direktorių tarybą.

O taip prieš dvidešimt metų Ne vienas ieškojo Balfan kelio, Prašyti kelnų arba batų, Švarkelių, švarkų ir sknelių.

Ir taip ne kartą pagalvoju. Gal būt tenai stovykoj Hanau, Kelnės, kurias tada nešiojom, Buvo siustos Rudžio Antano.

Dabar mes skaičių arba pajų Geriam ar kemsame kiek telpa, Todėl pagerbkim Balfos vaju Ir renkim broliškąją šalpa.

T. Urėius

Konstruktivi kritika yra tada, kai tu kritikuoji kitą, o destruktyvi, kai kitas kritikuoja tave.

ATMINTIS IR UŽRASŲMAI

"Mano manymu, tėra verta rašyti tik apie tai, kas atmintyje liko, o neliko, tai tikriausiai nebuvo nė verta atsiminti". "Akademinės Prošvaistės".

Kalėdos ar Velykos?

"Akiračiai" nr. 6 (10) paskelbė tokią žinutę: Kristaus gimimo proga: Lietuvių krikščionių demokratų pirmininko vėlykinės pastangos atsikratyti Vlikui ir "Akiračiams" talkininkaujančio V. Rastenio.

Keista, jog "Akiračiai" nežino, kad "Kristaus gimimo proga" yra daromos ne vėlykinės, bet kalėdinės pastangos.

Paistry, 1914 m. spalio 7 d.

VERTYBĖMS BESIKEIČIANT

Seksas buvo pasidarys pasaulyje tarytum karaliumi ar karalienė. Deja, nelabai ilgai tas tęsėsi. Laikai keičiasi ir seksas blizgėjimas, pasakytume, nublunka — nustoja populiarumo.

Zodžiu, nežiūrint kaip ten bebūtų, seksas — pasidarys tarytum parduota prekė ir juo mažai kas besidomi. Net ir spaudoje — seksinių įvykių aprašymai, galima sakyti, verčia skaitytojus tik žiotuoti. Ir jaunieji paaugliai sakosi, tiesiog, privargę nuo, taip vadinamo, seksinio gyvenimo ir nuo sekso reikalais besidominčių laikraštinių, siekiant su jais interview. Gi seksinės knygos — kainuojančios dešimtuką už tuziną.

Trumpai tariant, seksas baigia savo dienas.

—Tad, kas gi, — žinoma pasiklauskite, — vieton jo? O gi, žinovų teigimu, seksas vieta beužimamas — kas? Maistas.

Maistas — tai didelis dalykas nūdien. Taigi, seksas išsena, maistas ateina.

Beveik kiekvienas ypač iš jaunesniųjų ir iš moterų šiandien laikosi dietos. Šokolado plytelės suvalgytas — verčia mergaites jaustis kur kas daugiau nusikaltusiomis, negu po pirmo bučnio. Ka, pvz., mergaitė daro šiandien, pasimatymą su berniuku paskyruosi, jos dalykas, tik, žinoma, ligi tol, kol ji ten nevalgo per daug. Nei viena motina nenori būti iklimpusi gyvenimo dumblan — su kuo? Gi su riebia dukterim.

Šiandien žmonės — gulie apgulę krautuves, bėpikrdami bekolonijinius šaltuosius gėrimus, — sodą, papsą ir t. t. Be to, biskvitus, sriubai miltelius, ledus, nukolorintą vaisių džiusą ir kt. Apie mėsą — įvairiausių steikus ir kt. — mažai kas begalvoja.

Šiandien žmogaus moralė — gali būti ir palaidesnė, bet tik — ne jo pilvas. Šis padaras — privalo būti suvaržytas ir dar kaip!

Garsūs daktarai — mokslininkai pasitarė šiu dienų maistinėje beprotystėje išsivystyti. Ir kur gi ne? Jie juk teigė ir tebetegia, jog visokiausias maistas, pradedant kūdikiu motinos pienu, gali būti žmonėms ir jų sveikatai pavojingas.

Spaudoj jau užtinkami maži skelbimėliai, raginantys tokią ir tokią dieną ir tokiu kaip tik laiku susirinkti maistu besirūpinantiems į tokią vietą, kur, girdi, būsią pasikeista bekoloninio maisto gaminimo receptais.

Ir dar kokių nuotykių toj srity nutinka — ką čia viską ir išsakysi. Štai, viena moteris, vieno dienraščio kolumnistė, skelbia sensacingas žinias, jog iš jos apklaustųjų eilės studentų, net 50 proc., prisipažinusios, kad nepasitenkinusios motinų įdėtu dietiniu maistu, o valgiusios kartu su jaunuoliais studentais iš jų pirtų maisto dėžučių.

Kažkokios gi pakraipos bažnyčia — pasiskelbusi, jog ji priešinsis dietinių pilulių naudojimu.

Sakoma, jog "padorių" (nemonirčių sutorėti) mergaičių gimtadieniais "napoleonai" būsią pami nebe kėpyklose, bet užsako-

mi pas skulptorius (kad ir pas Jokūbą Dagį) ir išdrožiami iš... medžio. Tai būsią ir gražu, ir nepavojinga (sustorėjimo atžvilgiu)

Garsus psichiatras neseniai laikraštyje barė tėvus, kad, girdi, jie nepašvenčia pusvalandžio ar valandėlės laiko ir nepakalbą, neišaiškiną savo sūnams ir dukterims (ypač pastarosioms!) apie steikų, roast beefų, mashed potatų ir coconut creamų pajų kenksmingumą sveikatai bei kitus padarinius, susijusius su tokių dalykų valgymu.

Vienas garsus kolumnistas (lai kraščiuose) ir radio pranešėjas, vardu Pierre paskelbė, jog jis nieko blogo nematęs maiste ir jis beveik, kad jo duklė džiaugtusi "cheesburgeriu" namuose, bet ne kažkieno automobilyje, pastatyta kur nors po medžių uždanga.

Kitas, sau žmogėnas, vardu Haroldas, sakosi rašysiąs 500 psl. apimties knygą ir išdėstysiąs daugelio maisto rūšių kenksmingumą žmonėms, jų tukinimą ir, plius prie to, išnešiąs į viešumą įvairių bankietų kenksmingus papročius — valgyti skaniai ir daug.

Kažkokia radio ir televizijos pranešėja Sofija, sakosi baigianti išrasti ir pagaminti plokšteles su dainomis, kuri pavaduosianti žmonėms mąstą.

Kažkoks druzuanas žadąs vėl grįžti prie sekso garbinimo, kad tik apsaugotų žmones nuo per riebiai, per skaniai ir per daug valgymo.

Taigi, kaip matome, priartėjome (ar jau ir atėjome) į skirtingą pasaulį. Sekso rūpesčiai lyg ir pasibaigę, maisto — prasidėję. Be rūpesčių ir bėdų, kaip matote, žmogus nepagyvens šiame margame sviete...

P. Al.

EPITAFIJA ANTKAPYJE

"Aš sakiau Tau, brangioji, jog sergu, o tu — netikėjai!"

KAS PIRMAS PRADEJO

Griežtai tėvo nubautas, šeima-metis Fernando klausia:

—Tėte, kai tu buvai mažas, senelis tave mušdavo!

—Taip.

—O kai senelis buvo mažas, tai jam taip pat kliūdavo nuo tėvo!

—Žinoma.

—O tavo seneliui nuo jo tėvo!

—Taip pat.

—Norėčiau žinoti, koks idiotas pradėjo pirmas!..

NOVEMBER BIRTHDAYS

— Kas gi netrokšta, kad žmogus savo veikla tobulėtų ir šviesėtų? Bet argi dėl to reikia laužyti kėdes?

Pr. Visvydas

— Aš branginu nuoširdžius ieškojimus, bet negaliu pakęsti tokio meno, kur ant tušios drobės kamputy pravestos kelios druzėlės, arba visa drobė užtepta vienu tonu, ar prikabinanti laikraščiai, puodai, motorai, o supresuotas automobilis, tai skulptūra.

Dail. A. Galdikas

— Su matematika rūgių nesėsi ir nepiausi.

Vyt. Kasniūnas

— Mašina europiečiui yra susisiekimo priemonė.

Saulė Jautokaite

— Mano tėvas nebuvo pamišęs, bent jau per 30 metų, tačiau jis buvo negailėstingas.

Svetlana Alilujevna,

Stalino duklė.

— Ko mes norime: Daugiau darbo ir namų ar daugiau laidotuvių? — Galime pasirinkti.

Chichester Clark,

Š. Airijos min. pirm.

— Aštrus liežuvis vienintelis dalykas, kuris nuolatiniu naudojimu aštrėja.

Washington Irving

Draugiški Sov. Rusijos ir komunistinės Kinijos vykdomi pesterimai.